

**DE IOANNIS
STOBAEI CODICE
PHOTIANO:
COMMENTATIO
PHILOLOGICA**

Anton Elter

FRANCISCO BVECHELER
HERMANNO VSENER
GVILELMO SCHMITZ

S.

Ioannis Stobaei *ἐκλογῶν ἀποφθεγμάτων ὑποθηκῶν* thesaurus praestantissimus quam tristia fata habuerit conclamata res est. librorum quos ad Septimium filium misit quattuor ad nostram aetatem satis integri pervenerunt tertius et quartus — Florilegium appellare solent —, alterius libri nihil tenemus nisi novem priorum capitum reliquias, primi libri periit prooemium, interciderunt nonnulla capita, multorum supersunt pusilla fragmina — Eclogarum igitur quo nomine nunc priores libri inscribuntur miserae ruinae. totius operis imago ut aliquo modo restaurari posset unius Photi beneficio factum est qui in 'bibliothecae' codice CLXVII postquam de institutione et dispositione quattuor librorum paucis exposuit accuratissime omnium capitum titulos enumeravit: inde scimus codicibus nostris in operis initio duo capita absumpta esse ὧν τὸ μὲν ἔπιανός ἐστι φιλοσοφίας, τὸ δὲ περὶ τῶν κατ' αὐτὴν συνεστηκῶν αἰρέσεων, ἐν ᾧ καὶ περὶ γεωμετρίας καὶ μουσικῆς καὶ ἀριθμητικῆς δόξαι παλαιᾶς συναναγράφει [a parte quae est περὶ ἀριθμητικῆς libri nostri incipiunt], scimus qualia fuerint in alterius libri capitibus deperditis, scimus quo multa illa quae in codicibus anepigrapha relinquantur excerpta referenda sint.

verum hac in re Photius non substitit, addidit indices auctorum Stobaei locupletissimos. quamquam his utilitatis nihil inesse videtur: contra inscitiae documenta insignia offeruntur: e. g. Dictys Thelerophus Hypobolimaeus poetae ubinam gentium fuerunt? cuius rei patriarcha eruditissimus viris doctis poenas dedit maximas. 'inter poetas, quibus usus fertur ad excerpta concinnanda Stobaeus, Photio numerantur Δικτὺς Πολυειδῆς Δικίμνιος Ὑποβολιμαῖος. In Polyide . . . nullum istius in Stobaei collectaneis factam mentionem; saepius Euripidis in Polyide, prout in margine scribi solet. Sed quaero cui tandem ex tota antiquitate innotuerint velut poetae Dictys et Hypobolimaeus? Non certe Stobaeo . . . Vt philosophos ex sodalitie Pythagoreorum Sthenidam, Phintin; sic Photius no-

mina dramatum in poetas transformavit. Menandri comoedia fuit Ὑποβολιμαῖος. Euripidis fuere tragoediae Δίκτυς Πολύειδος Λικύμνιος. De Photio cum plerisque nimis benigne iudicans, Reinesius his animadversis de coniectura certe sua non dubitasset. rectissime ut videtur Photium perstringit Valckenarius [diatr. in Eur. p. 18]; quem secuti quotquot auctorum Stobaeorum indices attigerunt tam acerbe Photium increpauerunt ut de bibliothecae codice nostro dicta esse credas quae posuit Cobetus cum ageret de Photi lexico [Mnemos. VII p. 475]: 'Photius . . . servavit ab interitu eximias Antiquitatis reliquias, quibus gratissimi fruimur, sed incredibile dictu est quantum sit in eruditissimo Patriarcha inscitiae et ἀκριβείας. verum valde equidem miror talia Photio a viris doctis opprobrio verti. Polyidus notissimus est poeta, Licymni versus Ecl. I p. 308 M in codicibus leguntur [ἐπει καὶ Λικύμνιος φησὶ] neque cum de Licymnio poeta Chio satis constet video cur corruptum esse locum suspicemur. sed cum hac de re libenter concedam Valckenario cui 'prorsus congrua illa videntur Euripidis ingenio' quique cum Reinesio restituendum esse arbitratur καὶ Ἐὐριπίδης Λικύμνιῳ φησὶ, rectius opinor reprehenderent Photium, si cum legisset in Stobaeo Λικύμνιος φησὶ vel suspicari tantum ausus esset versus non Licymnii alicuius esse sed Euripidis. atque si poetam putasset qui re vera nullus esset, quis hoc Photio noni saeculi scriptori non condonaret? nullus fuit Hypobolimaecus poeta: is igitur qui indicem poetarum composuit uno loco in Stobaei codice fabulae nomen sine poetae significatione invenerat. quid quod etiam nostris in codicibus uno loco idem lemma reperimus quod ille in suo? Flor. III p. 45 M Μενάνδρου ab omnibus libris manuscriptis abest. quid autem, ut iam Valckenari verba mea faciam, quid mirum illius etiam codicem hic illic fuisse vitiosum?'¹

itaque non id egit Photius ut indicem 'fontium' Stobaei conficeret omnibus codicum erroribus purgatum, sed indices sunt eorum nominum quae singulis excerptis adscripta erant in 'Stobaei codice

¹ lemmatis hoc modo decurtatis nullus codex caret velut Ecl. I p. 31 ²⁰ Αἰωνί Canter Flor. II p. 6 ²⁶ Ἄνδρομέδα A Flor. III p. 79 ¹² Ἐρμαιφροδίτου Vindob. Trinc. Arsen. Flor. II p. 389 ²⁹ Ῥαδαμάνθους Trinc. Frob. Flor. I p. 264 ^{Θεμιστοῦ} om. Laur. non raro talia occurrunt in c. Vindobonensi, saepissime in edit. Trincavelli et in c. Vossiano de quo cf. Valckenaer diatr. in Eurip. p. 198.

Photiano². neque nos nunc decet vituperare eius iudicium sed grato animo accipere si quid bonae frugis ex Photi indicibus elici poterit. et sunt sane quae non sine utilitate comparentur. Flor. II p. 43 *Περίθου* lemma in Stobaei codicibus legitur, dederunt versus Euripidis Pirithoo fabulae. sed iam Photianum exemplar simplex illud habuisse lemma ipse docet quem putavit et nominavit Pirithous poeta. videtur igitur codicum mendum Photio antiquius. quid quod Maximus Confessor, qui Photio duobus saeculis est vetustior, Serm. p. 665 Comb. iisdem versibus lemma apponit *Περίθου*? qui si sumpsit ex Stobaeo mendum certe Maximo est antiquius, sin fluxit ex communi fonte iam ante Stobaeum peccatum erat. Stobaei autem — nam apparet puto Stobaeum ipsum non plenius lemma habuisse — si qui errores deprehenduntur neque Photio ii neque librariis iniungendi. itaque valde improbo quae de Photi codice indicat Rose Aristot. pseudepigr. p. 612: ‘ab Aristone non diversum esse puto Aristonymum illum, cuius quaecunque Stobaeus affert, *ὁμοιώματα* fere sunt qualia Aristonis, titulis *ἐκ τῶν Ἀριστωνος ὁμοιωμάτων* et *ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου τομαρίων* iam ante Photii aetatem, quem vitioso et ipsum exemplari usum fuisse plurima sunt quae doceant (scil. ex auctorum indice iam ipsum legisse videmus *Ἰέρακος* fragmenta quae essent *Ἰεροκλέους*, *Ἵψαίου* quae *Ἐπικτήτου*, *Ἀημώννακτος* quae *Ἀημοκρίτου*, eundem trium poetarum credidisse iambicos versus qui sint unius, quum legeret *Ἰππώννακτος*, *Ἰπποθίωντος*, *Ἰπποθόου* etc.), librariorum errore male distinctis’. immo Stobaeus et ipse interdum errasse et aliorum errores propagasse credendus est. ne multa, tales errores arbitror ad dispescendos fontes aptissimos esse¹.

in Photi indicibus autem ut plane cognoscas quam religiose expressa sit Stobaei codicis Photiani imago addam exemplum etiam insignius indicatum iam a Gaisfordio. in catalogo poetarum nominatur *Θελέροφος* omnibus inauditus. cuius memoria procul dubio

¹ egregium erroris Stobaei exemplum etsi non ex lemmatis petium habes in Lortzingi programme gymn. Soph. Berol. 1873 ‘Ueber die ethischen Fragmente Demokrits’ p. 10 sq. Democrates qui fertur haec habet: 17 *ἰσχυρότερος ἐς πειθῶ λόγος πολλαχῆ γίνεται χρυσοῦ* 18 *τὸν οἰόμενον νόον ἔχειν ὁ νοουθετέων ματαιοπονέει*. ex his Stobaeus effecit Flor. III p. 111 *Ἀημοκρίτου ἰσχυρὸν ἐν πειθοῖ λόγος γίνεται*. Flor. I p. 237 *Ἀημοκρίτου χρυσοῦ τὸν οἰόμενον νόον ἔχειν ὁ νοουθετέων τι ματαιοπονέει*.

fluxit ex loco Flor. III p. 244¹²: ibi fragmentum Bellerophontis Euripideae codices optimi A et M [v. Nauck frg. 294] bis deinceps exhibent, primo inscribunt *Εὐριπίδου*, alteri loco *Θελλέροφου*. quid? nonne iure hinc concludere licet Photianum quoque codicem versus illos bis habuisse iisdemque nominibus inscriptos quibus in codicibus nostris? quodsi tanta fuit eius qui indices composuit in enotandis Stobaei auctoribus diligentia atque religio ut omnia quotquot in codice quo utebatur nomina exstabant studeret exscribere neque eos auctores vellet praetermittere qui etsi nunquam fuere, fuisse tamen videbantur, nonne operae pretium erit Photi indices cum reliquiis Stobaei quas nos habemus comparare Photianique codicis formam quantum quidem fieri poterit refingere? qui licet hic illic fuerit mendosus tamen non solum plenum ut licet opinari Stobaei opus continebat verum etiam pro maiore vetustate nostris codicibus sine dubio aliquanto fuit praestantior.

sed quomodo poterit fieri ut certo sciamus quid singulis locis exaratum fuerit in codice Photiano? at nonnullos locos repperisse videbamur quibus Photianus cum nostris codicibus consentiret. sed vereor ne calidius ficticios qui videbantur auctores insectati simus. nam quis spondebit Licymnium e. g. ex ipso eo loco quem attulimus sumptum esse neque ex capite aliquo deperdito? neque ea nomina quicquam utilitatis habitura esse videntur quae in nostris libris desiderantur. nam etiamsi dubitari nequit quin olim lecta fuerint in Stobaei operis partibus quae perierunt, tamen tot lacunis nostri codices sunt foedati ut solis nominibus nihil proficiamus. ergo quamvis diligenter sint compositi nullus tamen indicum est usus? immo vel maximus: semel singuli auctores apud Photium nominantur, unum igitur cuiusque locum enotavit piuacographus; itaque id oportet niti ut exploremus quis ille locus fuerit.

quinque ordinibus distributa sunt nomina auctorum, quorum dicta Stobaeus congesserat: primus est philosophorum, alter poetarum, secuntur rhetores et historiographi, quartum obtinent reges et imperatores, quintus denique additur nescio quibus constitutus, scilicet quo contineantur illi qui quem ad ordinem referendi essent incertum erat, medici alii. singulorum autem ordinum nomina ita sunt secundum litterarum seriem disposita ut prima tantum respiciatur. sed intra singularum litterarum fines quomodo auctores sese excipiunt? at luce clarius est nullum in iis inesse ordinem, nullam neque temporum neque dignitatis haberi rationem,

separari quae iungi debebant. duo nobis 'nimis sane liberaliter' offeruntur Epicuri philosophi, alter Gargettius, alter Atheniensis. certissime utrumque qui exscripsit in Stobaeo invenit. sed cur distraxit Epicuros qui tam cognati sunt alter alteri ut si componas unus evadat, interposuit Epictetum Hermem Empedoclem? quid si iam in Stobaeo disiuncti fuere atque iisdem tribus viris interpositis quibus in Photio? qui si uno eodemque Stobaei loco Epicurum et Atheniensem et Gargettium invenisset nunquam credo divisisset. item unus fuit qui apud Photium modo *Ἴππαλος* modo *Ἰππασος* audit. prior forma eaque falsa etiam in nostris codicibus legitur Ecl. I p. 80, alter locus est p. 226, ubi codices novo errore *Πήγασος* vel *Πήγαθος* exhibent, sed Hippasi esse sententiam monstrat Theodoret. Graec. aff. cur. V 18. Pegasus in Photi indice philosophorum frustra quaesiveris. num tu negabis in Photiano quoque codice Stobaei rectam formam *Ἰππασος* exaratam fuisse? itaque si Hippali locus est p. 80, Hippasi p. 226, nonne veri est simillimum quattuor illos qui apud Photium medii sunt inter Hippalum et Hippasum constitisse olim inter pp. 80 et 226? ex his indicibus iam subit suspicari Photiana nomina eo quo se in integro Stobaei exemplari Photiano excipiebant ordine enotata et in suam quodque litteram relata esse. sed pergam firmiora argumenta conquirere quibus haec observatiuncula comprobetur idque simul cognoscatur quis uniuscuiusque locus laterculis Photianis mandatus sit.

in Florilegii q. d. editione Trincavelliana praefationem subsequitur *ἑπίναξ κεφαλαίων*, deinde nomina eorum *Ὡς τὰ ἀπομυθεύματα περιέχει τῷτο τὸ βιβλίον*¹ ita ea quoque secundum ordinem litterarum disposita, ut primae tantum litterae ratio habeatur. hunc indicem qui accuratius inspiciet videbit ita esse confectum ut ubi primum nomen aliquod inveniret pinacographus id statim suam in litteram transferret, deinde omnia quotquot eiusdem auctoris excerpta sequerentur neglegeret. unius litterae seriem exhibeam: *Φωκίων* a quo incipit Trincavelliana primum occurrit in capite quod notatur *A*, sequitur in indice *ῥωκυλλίδης* qui primum legitur paulo post eodem capite, porro *γελήμιων* capite *B*, *γελονί-*

¹ en pinacographi Veneti doctrinae specimen: *αἶολος δειλότης αλιανός* et *ελιανός ἥρως θρασύτης μηθείας ὄρκος*; repetiit Gesnerus: Acolus Dilotes Heros Thrasytes Medeas!

δης Ζ [ubi lemma est *Φιλωνίδου*], *μαβώριος* IB [*Φαβουρίνου*], *φιλιππίδης* Iε, *φιλιοςβος* KZ, *φιλοκίτης* M, [omittitur *φιλων μς*], *γάλαρις* μζ, *φιλήτης* νζ [*Φιλήτου*], *φανοκλής* ξβ, *φερεκράτης* ριγ, *φιλήτα* ρκα, *μιλέα* ρκα. at toto caelo inquires Venetus hic index distat a laterculis Photianis. quod mirum non erit si memineris Venetum Florilegium tantum mancumque eius et innumeris lemmatis carentem codicem usurpavisse, Photianum codicem et Eclogas et Florilegium comprehendisse. itaque nos componamus nunc indicem poetarum Stobaeorum quorum nomina a littera Φ incipiunt adscriptis iis locis, quibus quisque in optimis et Eclogarum et Florilegii codicibus primum memoratur: 1 *Φιλήτας* Ecl. I p. 41, 2 *Φιλήμων* E. I 51, 3 *Φιλιππίδης* Flor. I 3, 4 *Φωκλίδης* Fl. I 73, 5 *Φουινκίδης* Fl. I 149, 6 *Φιλωνίδης* Fl. I 188, 7 *Φιλίσκος* Fl. II 5, 8 *Φίλιππος* Fl. II 365, 9 *Φανοκλής* Fl. II 386, 10 *Φερεκράτης* Fl. IV 79, 11 *Φιλαίος* Fl. IV 130. sed mira res est: iam tres habemus indices quam maxime inter se dissimiles. nam in Photiano indice poetae nostri has sedes obtinent: 1 6 3 7 9 5 10 8 12 11 14, poetae Trincavelliani 7 6 5 3 10 1 12 11 14. attamen una certe similitudo diligentius comparantem hos indices non latebit, siquidem ut par est non in initio verum in fine indicum quaesiverit: in omnibus ultimus est *Φιλαίος*; item *Ίούγκος* et apud Trincavellum et apud Photium ultimus litterae I, ultimus porro utrique *Κτησίος*, *Μάρκος* Veneti [*Μάκρος*] et qui idem est Photi *Πομπήϊος*, tum *Μηρόμιλος* qui in Veneto Macrum antecedit Photio est postremus, ab utroque in fine ponitur *Νεοπτόλεμος*, *Τρόφιλος* et *Τιμαιόγους* sqq.

a fine igitur librorum Stobaei — nam a principio ut in ceteris rebus solemus exordiri non licet cum prooemii capita perierint — initium capiamus necesse est. atque ut periculum faciamus in poetarum Photianorum indice eo qui a littera N incipit in omnibus quae aetatem tulerunt Stobaei capitibus memoratur

6 <i>Νεοπτόλεμος</i>	Fl. IV 102		51 185
5 <i>Ναυμάχιος</i>	Fl. III 16		
4 <i>Νικόμαχος</i>	Fl. II 48		
3 <i>Νεόφρων</i>	Fl. I 310		
2 <i>Νικόλιος</i>	Fl. I 265		
1 <i>Νικόστρατος</i>	Ecl. I 58		Fl. II 38 IV 25
sequatur poetarum littera M			
9 <i>Μηρόμιλος</i>	Fl. II 401		
<i>Μηρόδωρος</i>	Fl. II 311		

	<i>Μελιττώ</i>	Fl. I 163	
	<i>Μίμνερμος</i>	Fl. I 162	244 II 372 III 223 IV 1. 77. 82. 138
5	<i>Μόσχος</i>	?	Fl. II 350. 374. 388
	<i>Μένιππος</i>	?	
	<i>Μοσχίων</i>	Ecl. I 40	60 Fl. I 259 II 214. 308 IV 21. 67. 125. 137. 138
	<i>Μύρων</i>	?	
1	<i>Μένανδρος</i>	Ecl. I 8	44. 50. 51. 52. 55. 56. 58. 60 II 2 sqq.

in quarto et tertio libro quibus Florilegium continetur plana omnia, in secundo et primo nil nisi turbæ et lacunæ. sed nonne iam recte tibi videor conicere non solum Menippi locum quem desideramus verum etiam Moschi aliquot versus olim lectos fuisse in Eclogarum partibus nunc deperditis, non tamen positos fuisse in proœmio item deperdito?

longe impeditior res est in philosophis. sed experiamur vires in ordine eorum quorum nomina a littera *E* incipiunt. atque legimus sententias

21	<i>Εἰρηνάμιον</i>	Fl. IV 10	
20	<i>Εὐηνίου</i>	?	
	<i>Ἐπιγένους</i>	Ecl. I 158	
	<i>Εὐδόξου</i>	Ecl. I 141	
	<i>Ἐπιδίκου</i>	Ecl. I 127	
	<i>Ἐκφάντου</i>	Ecl. I 82	126. 136 Fl. II 247. 266
15	<i>Εὐρυστραίου</i>	?	
	<i>Ἐρατοσθένους</i>	Ecl. I 62	154
	<i>Εὐρύσου</i>	Ecl. I 54	
	<i>Εὐσεβίου</i>	?	Ecl. II 115 Fl. I 39. 108. 146. 147. 235. 236. 247. 264 sqq.
	<i>Ἐπικούρου Ἀθ.</i>	Ecl. I 16	54. 56. 63. 81. 93. 98. 103. 107. 108. 115. 116 sqq.
10	<i>Ἐμπεδοκλέους</i>	?	Ecl. I 42. 66. 77. 93. 96. 97. 100. 103. 115. 116 sqq.
	<i>Ἐρμοῦ</i>	Ecl. I 14	42. 47. 48. 64. 81. 85. 104. 109. 129. 190. 196. 198 sqq.
	<i>Ἐπικλήτου</i>	?	Ecl. I 33 II 98. 99 Fl. I 15. 65. 86. 106. 133. 153 sqq.

'Επικούρου	Γαργ.	?		cf. Fl. I 281
'Εκπώλων		?		cf. Fl. I 196
5 'Εραιοστράτου		?		Fl. I 171 III 249
'Επανορίδου		?		Ecl. II 97
'Επιχάρμου		?		Fl. III 58
Εὐφράτου		?		
1 Εὐκλείδου		?		Fl. I 160 III 125

ab Euryphamo usque ad Hermem rectus atque sollemnis ordo. an tu putas Euhenum Eurystratum Eusebium Empedoclem ordinem adeo turbare ut de ordine ipso oriri possit dubitatio? immo — nam licet confidenter loqui in re iam apertissima hac tabula non solum quam certissime demonstratur nostris integriorem fuisse codicem Photianum verum etiam quattuor illis viris utut fiet suae sedes recuperandae sunt. igitur Empedocli locus quaerendus est in paginis 14—16 libri primi. neque iam quaerendo opus est: sententiam quae legitur p. 15^{9—16} quivis videt non esse omnem Melissi et Zenonis sed Empedoclea esse verba *ἐλὴν δὲ αὐτῆς τὰ τέσσαρα στοιχεία, εἶδη δὲ τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν κτλ.* quid? nonne subito Stobaeum errore qualem ei iniungunt editores liberabimus, sententiae ex Photio suum lemma reddemus? porro Eusebii sententia a Stobaeo posita erat inter pp. 16 et 54: scimus ex Photi indice capitum ante caput *περὶ δίκης* quod nunc numeratur tertium excidisse in codicibus nostris caput aliquod *περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι πρόνοιαν κτλ.* huic igitur capiti adsignabimus Eusebium. tertius est Eurystratus. Eurystratum philosophum equidem non novi, sed nomen id erat patris Anaximenis. pervolve sis paginas 62—82, statim quid factum sit intelleges. nimirum p. 79 tenentur verba *Ἀνάξιμηνος Ἐραιοστράτου*; sive fugit pinacographum Anaximenis nomen sive genetivum compendio ut solet scriptum pro nominativo habuit, philosophum finxit, qui nullus unquam fuit. sed ita errat ille ut nos nonnihil proficiamus. *Ἐραιοστράτου* enim legitur in Stobaei libris, non *Ἐραιοστράτου* quod invexit Heerenus ex Laert. Diog. II 3. quem quamquam sequitur Meinekius tamen addit fortasse Diogeum e Stobaeo esse corrigendum. atque mire in omitenda illa litterula cum Stobaei codicibus consentit Epiphanius adv. haeres. III p. 562 Dind. verum plenior et rector forma Stobaeo non aliunde inferenda sed restituenda ex Photiano codice nostris libris et vetustiore et meliore. superest unus Euhenius. cuius sententiam haud temere conicias periisse cum alterius libri parte poste-

riore. tamen ne nimis celeriter quaerere cessaverimus. nam in primo quoque libro sat multas esse lacunas videbit qui Photi capitum titulos cum reliquiis nostris comparaverit. sed damna aliquam partem reficere licet ex Ioannis Damasceni q. d. florilegio Laurentiano cuius conditorem iam a Bandinio intellectum est integrius quam nos habemus Stobaei exemplar usurpavisse; ex quo quid singulis capitibus supplementi accederet exposuit C. Wachsmuth comm. de Stobaei eclogis p. 13 sqq. itaque cum capitum quod inscribitur *πῶς ἄμποις καὶ πλημμύραις γίνονται* reliquiis [p. 174¹¹—20] coniungenda sunt Laurentiani [Flor. ed. Mein. vol. IV] p. 244⁵—245⁶. ibi p. 244⁷ ‘. . . ἡμὸς ὁ μεσσημὸς tribus litteris primis rubricatori relictis’ [H. Diels Doxographi Graeci p. 382]. Dielesius cum Meinekio scripsit *Ἀκκίαρχος ὁ Μεσσημὸς*, nam ‘apparet’ pergit ‘nomine oblitterato *μεσσημὸς* in archetypi margine repetitum fuisse’. de ‘tribus litteris’ si non ita ambigendum esse mihi concedes, credo non obstabis iubenti mihi in Stobaeo reponi, quod fuit in codice Photiano, *Εὐήμερος*.

restant non pauci philosophorum quorum nomina a littera *E* incipiunt. quos iam concludendum est locum habuisse in prooemio. maior fortasse numerus esse videtur quam illi lacunae conveniat, maior pro numero eorum, quorum loci etiam nunc exstant in Stobaeo. sed omnis dubitatio tolletur si nobiscum reputabimus, quomodo qui indices fecit operam instituerit: cum exordiretur omnium auctorum nomina exscribere debebat, sed cum eidem semper quos iam laterculis consignaverat repeterentur magis magisque rarescebat enotandi facultas, ita ut ex Florilegii amplissima copia ordini philosophorum supra proposito unus homo novus accederet¹.

¹ simili modo atque in indicibus Photianis factum est Plinium auctores eo quo in componenda Nat. Historia usus erat ordine etiam in indices rettulisse demonstravit H. Brunn de auctorum indicibus Plinianis. Bonnae 1856. sed ad litterarum ordinem ille auctorum nomina non disposuit. neque ad litterarum ordinem exactus est tertius quidam index item compositus quem nunc afferam ut exemplo leviori comprobetur quam regnet illa consuetudo in huiusmodi laterculis. in scholiorum in Homeri Iliadem codicis Veneti A folii noni pagina aversa nomina scriptorum in scholiis memoratorum rubrica scripta leguntur haec [v. Schol. in Hom. Il. ed. Dindorf I p. XLI, rem non perspexit H. Schrader philolog. Anzeiger VIII p. 114]:

Ἀκκίαρχος v. p. 6 3 Dind. 12 19 18 1 20 18 sqq.

Ζηρόδοτος 5 21 7 19 9 12 10 10 12 20 13 15 sqq.

Photiani indices quo ordine sint compositi iam compertum habemus, unum tamen in philosophorum serie de qua egimus est quod egeat explicatione; scilicet numerus eorum quos Photinus contulit minor est illo quem ex superstitibus Stobaei capitibus colligere licet: desunt Hestiaeus [v. Ecl I 63] et Hecataeus [Ecl I 143], sed deerant fortasse eorum sententiae in Stobaei codice

	τασῖνος	6 21	[Στασῖνος]
	Θεόπομπος	11 4	
5	Πολέμων	12 3	
	Ἀπολλύδωρος	13 11 25 16 33 9 38 9	
	Ἡρωιδιανός	12 19 17 12 16 19 7 26 6. 18. 29	sqq.
	Νικάτωρ	17 13	
	Πορφύριος	17 16 24 3 45 13	
10	Ἀπολλώνιος	21 7 59 24	
	Σωσιγένης	20 2 24 25 54 24 67 2	
	Ἀριστοφάνης	[7 6] 20 2 22 9 24 26 43 9	sqq.
	Αἰκυς	22 23	
	Ἐνριπίδης	23 23 45 9	
15	Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ὀραάνδου	24 17 34 13 35 3	sqq.
	Τυραννίων	25 19 53 16	
	Ζοΐλος	26 11	
	Χρῦσιππος	26 12	
	Ἰσίδος	[4 19] 31 2 36 21 40 24 45 6	
20	Σέλευκος	34 13 47 13 50 7	
	Ἀλκμῆν ὁ λυρικὸς	36 19	
	Φιλόξενος	37 14 65 31	
	Καλλίμαχος	[20 26] 45 2 52 19 69 12	
	Πίνδαρος	[4 26] 45 4	
25	Ἀριστόνικος	46 7	[ubi Ἀρίσταρχος Pluygers]
	Πάμμυλος	48 21 58 17	
	Θεαγένης	50 8	
	Αἰδύμος	51 19	
	Σοφοκλῆς	54 1	
30	Κυλίστρατος	54 3	
	Σιδώνιος	54 4	
	Ἰζίων	54 4	cf. 60 2
	Θεόφραστος	55 28	
	Ἄρος	59 24	[Ἦρος]
35	Ῥανός	[20 18] 63 29	

nonnulla nomina in hoc catalogo plane desiderantur velut *Λιονύσιος* 69 1 *Ἀνδρων* 15 27 *Ἀλέξανδρος* 35 10. sed ultra librum primum non progressus est pinacographus cf. *Ἀντιμαχος* 70 17 *Σιμωνίδης* 70 17 *Ἐπαφρόδιτος* 71 31 *Ἑλλάνικος* 80 4 sqq.

Photiano. non defuerunt neque pinacographi Photiani diligentiam fugerunt. nam exstant nomina in Photi indicibus loco quidem alienissimo: in catalogo philosophorum litterae *A* edunt *Ἀντιπάτρον* *Ἰσαΐου* et *Ἀρχεδήμου* *Ἐκαταίου*. nescio numquid adhuc in arcanam hanc Photi scientiam inquisiverit, certe alius nemo de Antipatri et Archedemi genere tam exquisita tradidit¹. sed quo casu huc delati sunt? quos nimis esset suspicax qui ad litteram *E* transferre vellet, nam quod factum est perspicies ubi litterae *A* particulam illam exhibuero. suo ordine secuntur nomina

<i>Ἀντιπάτρον</i>	quippe Ecl. I 46	primum adsciti
<i>Ἰσαΐου</i>		63 ₄
<i>Ἀναγάνου</i>		63 ₉
<i>Ἀπολλοδώρου</i>		64
<i>Ἀριστάρχου</i>		98
<i>Ἀσκληπιάδου</i>		109
<i>Ἀρισταίου</i>		119
<i>Ἀρχεδήμου</i>		127
<i>Ἐκαταίου</i>		143 ₂₇

manifestum est errasse pinacographum et quacunq̄ue re ductum² duos illos philosophos falsum in ordinem redegeisse. sed credideris Photi librarios errorem animadvertisse et aut ad litteram *E* traduxisse aut nomina alienae sedi adaptasse. et profecto is qui optimum codicem Venetum exaravit scripsit *αἰσαΐου* et *αικαταίου*. quae cave putes fuisse in Stobaei codice. nam his in rebus Veneti codicis non maior est auctoritas quam ceterorum. e. g. bibl. p. 496^a 20 solus habet *μηδίας*, ceteri codices recte *μειδίας*, et in Stobaeanis *ὑψέον* et *ὑψέος*, ceteri cum Stobaei codicibus *ὑψαίου* et *ὑψαῖος*. sed quod multo gravius est cur tandem Venetus *αικαταίου* correxit in *ἐκαταίου*, eam formam restituit quam et Stobaei codices habent et Photi libri deteriores, nisi in codice quem descripsit invenit *ἐκαταίου*? *αἰσαΐου* non videtur in codice Veneto mutatum esse neque ceteri codices habent *ἔσαΐου* sed *Ἰσαΐου* [sic editiones veteres, non quod Gaisford et Bekker interpolaverunt infelicissime *Ἰσαΐου*]. sed de hoc quoque nomine dubitari nequit. nam Laur.

¹ Schotto unum nomen esse videbatur 'Antipater Istiaeus' et 'Archedemus Hecataeus'.

² fortasse in schedulis litterae *A* et *E* in vicinia fuere. ceterum similiter peccatum esse in littera Σ infra videbimus.

174 [quae componenda sunt cum capite *περὶ ὁράσεων κτλ.* Ecl. I 357] iterum affertur *Ἑσπιαῖος*, quem pinacographus opinor, si priore loco legisset *αἰσπιαῖος*, in littera *E* ante Euryphamum non omisisset.

iam vero ut Photiani codicis imaginem refingamus examinandi sunt ceteri qui restant indices Photiani non ii pauci neque minoribus difficultatibus implicati. quos priusquam singulos recenseamus, quoniam constat de indole atque ordine ea nunc colligamus quae et ad pinacographi operam illustrandam et ad Stobaei opus restituendum maximi momenti esse videantur. nam aut ego fallor, aut Stobaei operis institutio recte perspicere non poterit nisi accuratissime in indices Photianos inquisiveris. itaque hoc ante omnia disceptandum est, utrum Photi ipsius sint indices illi necne. at qui descripsit e codice capitum inscriptiones nonne eundem auctorum nomina collegisse veri est simillimum? sed ne constat quidem de capitum titulis. nam quod Photius quarti libri capita esse dicit quinquaginta octo, enumerat non plus quinquaginta septem, omittit caput cui titulus est *ὅτι ἕξον ἄλλον παραινῆν ἢ ἑαυτόν* [Flor. IV p. 66—68], una hac re satis mihi demonstrari videtur Photium capitum inscriptiones non ipsum e codice suo collegisse et composuisse, sed descripsisse indicem capitum codici praefixum. quid? num talis thesaurus qualem congegit Stobaeus eum quem scriptor voluit usum potuit praebere nisi indice rerum praemisso *ἄταλαιπυρος καὶ σύντομος εὐρεσις* reddita erat? ergo hoc mihi quam maxime probabile esse videtur capitulum indicem a Stobaeo ipso operi additum esse [epistolae ad Septimium filium subiunctum ut solet], Stobaei summaria capitum nobis servata esse a Photio. quae autem ratio inter hunc capitum conspectum et singulorum capitum titulos intercedat ea de re dicetur posthac in corollario dissertationis *de Stobaei capitum inscriptionibus.* nunc videndum est num auctorum laterculi ab ipso Photio confecti sint. atque Photium non tam barbarum fuisse ut duos Epicuros esse putaret alterum Atheniensem alterum Gargettium haud facile est dictu. neque id ad rem dirimendam aliquid facere videtur quod qui nostro in indice ex Stobaei lemmate *Θεοδέκτων* fictus est poeta *Θεόδεκτος*, a Photio bibl. p. 487^a 1 recto *Θεοδέκτης* appellatur. nam talia quis committere potest. graviore *Κάτων* et *Ἀριστείδης ὁ δίκαιος* in quinto, medicorum pictorum ignobilium indice collocati quos Photius qui tot historicorum libros tanto studio perlegit si ipse indices fecisset, sine dubio indici quarto inseruisset. neque credo ille quinque indices

fecisset, fecisset unum. audi quae dicit de diversis laterculis: ἡ δὲ συναγωγή αὐτῶ ἕκ τε [φιλοσόφων καὶ]¹ ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ τῶν κατὰ τὰς πολιτείας λαμπρῶς βεβιωκότων ἐγένετο, ὧν ὡς καὶ αὐτός γρησι τῶν μὲν τὰς ἐκλογὰς τῶν δὲ τὰ ἀποφθέγματα καὶ πινον ἐποθηκῆς συλλεξάμενος κτλ. quattuor ordines enumerat, tacet quintum. audi porro quae singulis ordinibus praemittit. postquam caput titulos descripsit pergit οἷς παρατίθηναι ὡς ἔφημεν ὁ Ἰωάννης ἕκ τε τῶν ἐκλογῶν καὶ τῶν ἀποφθεγμάτων καὶ τῶν ἐποθηκῶν δόξας τε καὶ χρήσεις καὶ χρείας. ἀγείρει δὲ ταύτας ἀπὸ μὲν φιλοσόφων — secuntur philosophi — deinde καὶ τῶν μὲν φιλοσόφων ἔξ ὧν τὴν συλλογὴν ἐποίησατο οὗτοι. ποιηταὶ δὲ — secuntur poetae — tum ἀλλὰ καὶ ποιηταὶ ὧν χρήσεις τοῖς κεφαλαίοις παρέθηκεν οὗτοι. ῥήτορες δὲ καὶ ἱστοριογράφοι, βασιλεῖς τε καὶ στρατηγοὶ — καὶ γὰρ ἕκ τούτων μαρτυρίας συνήθροισεν — οἶδε, secuntur tres posteriores indices nulla re distincti. apparet Photium cum quattuor videret indicum inscriptiones, indicum partes quinque, et ipsum nescivisse quintus ordo quid sibi vellet. nam ipse si quinque auctorum classes distinxisset scripsisset opinor καὶ ἰατροὶ vel simile quid — καὶ γὰρ ἕκ τούτων μαρτυρίας συνήθροισεν. accedit tertium. quo casu si indices conficimus nomina ponere solemus? quod ego sciam nominativo. atque hunc regnare videmus in quattuor indicibus posterioribus, philosophorum autem nomina afferuntur genetivo. scilicet Photius transcripsit elenchum auctorum Stobaeorum, non ipse nomina ex codice suo descripsit. quare id quoque cavendum est ne genetivi formas Photianas in Stobaei codice fuisse putemus velut *Αἰσαρος Εἰρύσον* [cf. ind. I]. quamquam postquam multis exemplis experti sumus maxima fide confectorem indicum nomina ex optimo suo codice descripsisse omnis haec de auctore indicum disquisitio otiosa esse videtur, quam vix tetigissem nisi doctissimum patriarcham tam acriter solerent ἀκρισίαις accusare. nos autem par est si quid peccatum esse videbimus hoc non Photio tribuere sed pinacographo Photiano, quo nomine liceat eum appellare qui indices composuit servatos a Photio, collectos etsi fortasse non ex ipsius Photi codice sed vetustiore, at certe — nam uni Photio eius notitiam debemus — ‘codice Photiano’.

itaque ut mittamus nunc de indicum auctore disputationem, hoc constat Stobaco inde quantum fieri possit petendum esse auxi-

¹ φιλοσόφων καὶ addidi.

lium. atque primum quidem id quaerendum est num plenum et integrum pinacographus tenuerit Stobaei exemplar, nam inde omnis suspensa est indicum utilitas. atque totius operis initium eum habuisse ipsa documento est nominum distributio. nam Stobaeus quem narrat Photius ipsum dixisse collectionem factam esse *ἐκ φιλοσόφων, ποιητῶν, φητόρων καὶ ἱστοριογράφων, βασιλέων καὶ στρατηγῶν*¹, auctor ei fuisse videtur ut plures faceret laterculos. et restant in singulorum ordinum initiis sat multa nomina quae iam patet lecta fuisse in prooemio nunc deperdito [cf. Photi verba p. 113 in. *ἔπαινος φιλοσοφίας καὶ οὗτος ἐκ διαφόρων ἀντὶ συνηραμιένος κτλ.*]. quae qualia fuerint nunc tractare nolo, id potius videamus quid prooemio non conveniat. namque fuerunt qui putarent Stobaei prooemium quodammodo suppleri posse ex Plutarchi libro de placitis philosophorum. constat enim et Plutarchum et Stobaeum philosophorum placita excerptisse ex eadem placitorum collectione — Aetii quem ex inferis citavit Dielesius [Doxographi Graeci coll. Herm. Diels Berol. 1879]. Plutarchi autem prooemium quod item atque Stobaei est de philosophia sententias continet Stoicorum et Aristotelis Peripateticorumque. verum talia in Stobaeo non fuere [v. i. ind. I' *Ἀριστοτέλους*]. sed si Dielesio credimus [DG p. 57] generalia illa Stobaeo impune licebat negligere. quid? licuisse Stobaeo praeterire quam in Aetio Aristotelis de philosophia sententiam invenerit? non licuit mehercule neque unquam tale quid Stobaeus commisit². sed ut cognoscas quomodo res se habeat, libet exordium sumere a re a Photio ut videbitur alienissima, ad illustrandam Stobaei operam gravissima. Stobaeus in excerptis Aetianis [quae seorsim expressa ad Aetii pristinam formam restituendam cum Plutarcho composuit Dielesius l. l.] philosophorum quorum sententias attulit nominibus patrem patriamque adiecit his locis:

Ecl. I c.	2 p. 15	M	<i>Ξενοκράτης Ἀγαθήνορος Καλχηδόνιος</i>
	c. 10 p. 78		<i>Ἀναξίμανδρος Πραξιάνδου Μιλήσιος</i>
	p. 79		<i>Ἀναξίμενης Ἐρυστράτου Μιλήσιος</i> <i>Ἀναξαγόρας Ἡγησιβούλου Κλαζομένιος</i>
	p. 80		<i>Πυθαγόρας Μησαρόχου Σάμιος</i>
	p. 81		<i>Μητροδῶρος Θεοκρίτου Χίος</i> <i>Ζήνων Μνυσαιῶν Κιπεύς</i>

¹ en fontem Stobaei quasi digito monstratum Plutarchi q. f. ἀποφθέγματα βασιλέων καὶ στρατηγῶν.

² cf. infra p. 32.

p. 82 Πλάτων Ἀρίστωνος
Ἀριστοτέλης Νικομάχου Σταγειρίτης

perexiguus sane huiusmodi locorum numerus et magis etiam mirandus si verum est quod contendunt placitorum consuetudinem hanc fuisse ut patris patriaeque nomen adderetur. sed alia res multo dignior est quae animadvertatur: uno loco singulorum philosophorum patres patriaeque memorantur; sed cur e. g. non p. 16. 42. 46. 52. 53. 63 Aristotelis Platonisque patres appellavit, cur subito tamquam neglectae rei commonefactus p. 82 addidit? quae res per se sane levissima casui tamen dari nequit. quid igitur? si verum est in vetustis placitis philosophorum patres nominatos fuisse, si iisdem semel tantum locus est, cui tandem loco conveniunt? aut ego fallor aut placitorum collectionis initio. nam ubi primum alicuius philosophi nomen profertur, ibi diligentem scriptorem eiusmodi res decet adnotare. quod si recte disputavimus consequitur in fonte Stobaei caput 10 quo agitur *περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων* propius afuisse ab initio quam capita 2. 4. 5. 6. 8.¹ iam evolva-
mus Plutarchum. atque ibi caput de principiis ceteris est anterius. videtur igitur Plutarchus, ut qui Aetium solum compilaverit, communis fontis imaginem accuratius exprimere quam Stobaeus. sed conferamus nunc quotquot in Aetio, quo in reconcinnando Plutarchi ordinem secutus est Dielesius, loci reperiuntur ubi philosophorum nominibus patris patriaeque nomina adduntur. sunt autem hi: DG p. 277 Anaximander [cuius patrem addit Stobaeus — patriam habent Stobaeus et Plutarchus], 278 Anaximenes [Stob. — Stob. Plut.], 279 Anaxagoras [Stob. — Stob. Plut.], 280 Archelaus [Plut.], 280 Pythagoras [Stob. Plut.], 283/292 Heraclitus [Theodoret.], 284 Xenophanes [Theod.], 284 Parmenides [Theod.], 285 Melissus [Theod.], 285 Democritus [Theod.], 285 Metrodorus [Stob. — Stob. Theod.], 285 Epicurus [Plut. Theod.], 286 Empe-

¹ unus ob stare videtur Xenocrates c. 10 p. 78. sed eius Xenophanisque qui insequitur sententiam aliunde huic capiti insertam esse ipso loco quem tenent comprobatur. medii sunt inter Thalem Anaximandrumque et Anaximenem Anaxagoram Archelaum, quos in fonte Stobaei coniunctos fuisse monstrant verba p. 79 ²⁹ οὗτοι μὲν οὖν . . . τὴν Ἰωνικὴν ἐκίληρῶσι φιλοσοφίαν κτλ. deinde ipsa sententiae forma paululum differt a ceteris [συνεσιάναι τὸ πᾶν], porro Stobaeus huic capiti, quamquam singulare constituit caput *περὶ τοῦ παντός* teste Photio [c. 34 2 M], contulit sententias *περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων καὶ τοῦ παντός*.

docles [Plut.], 287 Plato [Stob. Plut. Theod.], 288 Aristoteles [Stob. Plut. Theod.], 289 Zeno [Plut. Stob. Theod.], 304 Xenocrates [Stob.], iam quanto auctior sit numerus vides; sed mira res est: singulis patribus in Aetio unus est locus neque unquam Stobaeus Plutarchus Theodoretus inter se dissentiunt, omnium patres si excipimus pp. 273—275 eo loco adiciuntur quo prima affertur uniuscuiusque sententia.¹ quid igitur iudicandum erit de Plutarchi prooemio deque primo capite quae eidem Aetio vindicavit Dielesius? num Aetium uno initio tam pueriliter titubasse putabimus, ut bis nominaret Aristotelem, cui ita ut patris nomen omitteretur locus non erat ante p. 288?²

¹ obstat iterum Xenocrates cuius de universo locum ex Stobaeo promptum Dielesius rettulit ad DG p. 288. Theodoreti, autem Heraclitae DG p. 292 [cf. Diels DG p. 45] non seiungenda esse videntur a capite de principiis; quamquam quomodo cum Plutarchi et Stobaei excerptis DG p. 283 concilientur non diiudico cf. Diels DG p. 220 sq.

² habes simul luculento opinor exemplo comprobatum quantum fructum in indagandis fontibus Stobaei afferat accurata lemmatum examinatio, quantum contra pristinae ubertatis ipsius Stobaei socordia interierit; iique quam falso iudicent qui tam facili opera fontes assecuntur ut e. g. excerpta poetica quibus cum poetae nomine etiam fabulae vel carminis praeponitur significatio e florilegio quodam petita esse contendunt plenioribus ornato lemmatis, cetera ex florilegio quod poetarum nomina sola exhibuerit. verum quo quaero referemus eos locos quos Stobaeus ipse anepigraphos reliquit? — adnectam lemmatum utilitatis exemplum etiam insignius. Flor. I 120. 243. 244 III 190 excerpta habemus *Ἰερακος ἐκ τοῦ περὶ δικαιοσύνης* capitibus inserta diversissimis. videtur igitur Hieracis liber ab ipso Stobaeo adhibitus, non ex aliena collectione sententiae illae depromptae esse. quod si ita est, non praetermittendus erat Hieracis liber in capite eo quo componuntur sententiae *περὶ δικαιοσύνης*. neque desunt Hieracis loci in illo capite Flor. I 197 [Fl I 184 autem simul apparet *Ἱεροκλέους* a Pearsono recte mutatum esse in *Ἰερακος*]. itaque haec licet conicere *αὐτολεξεί* a Stobaeo compilata esse:

Ἀρχίτα Πυθαγορείου ἐκ τοῦ περὶ παιδείσεως ἠθικῆς Fl. I 28 v. II c. 31 = Laur. 206 — *Ἀρχιανθοῦ Ἐπικτητείου ἐκ τοῦ περὶ προνοίας* Fl. IV 45 v. Ecl. I 18 — *Ἀίωνος ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ* Fl. II 78. 366 III 62 v. Fl. III 138 — *Ἐκμάντου ἐκ τοῦ περὶ βασιλείας* Fl. II 247 v. Fl. II 266 — *ἐκ τῆς Ἰαμβλίχου ἐπιστολῆς πρὸς Μακεδόνην περὶ εἰμαρμένης* Ecl. II 111 v. Ecl. I 47 — *ἐκ τῆς Ἰαμβλίχου Σωπάρῳ περὶ ἀρετῆς* Fl. II 46 cf. II 28 IV 5 v. Fl. I 17 [ubi recte πρὸς Σώπαιρον Meineke] — *Ἰπποδά-*

similis atque in prooemio res est in Plutarchi libri primi capite septimo. Thaletis eorumque qui secuntur inde a § 11 sen-

μου Πυθαγορείου ἐκ τοῦ περὶ πολιτείας Fl. III 233 v. Fl. II 98 —
 Ἰούγκου ἐκ τοῦ περὶ γήρας Fl. IV 119 v. Fl. IV 71. 83. 90 — Κρίτωνος
 Πυθαγορείου ἐκ τοῦ περὶ φρονήσεως Ecl. II 98 v. Fl. I 83 [ubi codd.
 Κρίτωνος ἦτοι Λαμπίπου II. ἐκ τοῦ π. φρ. καὶ εὐτυχίας] — ἐκ τῆς
 Νικολίου ἐθῶν συναγωγῆς Fl. I 118. 130. 138. 167 sqq. v. Fl. II 184
 [ἐκ τῶν Ν. ἐθῶν] — Πλουτάρχου ἐκ τοῦ διαβάλλειν Fl. II 50 cf. I 313
 v. Fl. II 78 — Πλουτάρχου ἐκ τοῦ περὶ ἔρωτος Fl. II 407 v. Fl. II
 375. 393 — Πλουτάρχου ἐκ τῶν ὑγιεινῶν παραγγελεμάτων Fl. I 275 v.
 Fl. (III 250—253) IV 2 — ἐκ τοῦ [add. Vind. Trinc.] Πορφύρου περὶ
 τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων Fl. I 347 v. Ecl. I 249 — Σωτῆρος ἐκ τοῦ
 περὶ ὀργῆς Fl. I 267 IV 41. 66 v. Fl. I 312 — Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ
 οἰκονομικοῦ Fl. II 240. 360. 44 v. Fl. III 153 — nescio an excipiendum
 sit Λίωνος ἐν τῷ περὶ δουλείας Fl. I 66 et II 366, nam prorsus idem
 est apophthegma. sed ut sine dubio longe plura fuere quae Stobaeus
 ipse excerpit velut Platonis Xenophontis Pythagoreorum scripta quaeque
 solet collocare in extremis capitibus, ita huc referre non dubito quae etsi
 nunc non leguntur in Stobaeo tamen olim lecta fuisse ipsi tituli monstrant
 velut: Λιωγενέος Πυθαγορείου ἐκ τοῦ περὶ ὁσιότητος Fl. I 128 II 103.
 134 Ecl. I 56 cf. Photi titulum II c. 11 [cf. Heeren ad Ecl. I p. 220] —
 Θεανοῦς ἐκ τοῦ περὶ εὐσεβείας Ecl. I 80 cf. II c. 11 — Κλεινίου Πυθα-
 γορείου Ταραντίνου ἐκ τῶν περὶ ὁσιότητος καὶ εὐσεβείας Fl. I 22 cf. II
 c. 11 — Ἰαμβλίχου Εὐσταθίῳ περὶ μουσικῆς II c. 31 (Laur. 206) cf.
 prooem. — Ἰαμβλίχου ἐκ τῶν προτρεπτικῶν εἰς φιλοσοφίαν λόγων Fl. I
 66. 17 II 95. 229 cf. prooem. — Ἰαμβλίχου ἐκ τῶν περὶ ψυχῆς Ecl.
 II 3 Fl. I 350 Laur. 193 cf. I c. 49 [41 M quod integrum non exstare
 infra videbimus] — ἐκ τοῦ Πλουτάρχου περὶ φιλας Ecl. II 101 Fl. II
 257 cf. II c. 32 sqq. — Πλουτάρχου ἐκ τοῦ περὶ μαντικῆς Fl. II 357
 cf. II c. 13 — Πλουτάρχου ἐκ τοῦ πῶς ἔστιν ἀπ' ἐχθρῶν ὠφελήθηνα
 Fl. I 301 cf. II c. 41 — Θεμιστίου ἐκ τοῦ περὶ ψυχῆς Fl. I 264
 II 25 IV 76. 105. 106 cf. I c. 49 [cf. Buecheler rhein. Mus. XXVII
 (1872) p. 534] — Ῥηγίνου ἐκ τοῦ περὶ φιλας Fl. I 101 II 78 cf. II
 c. 32 sqq. — ἐκ τοῦ Σκυθίνου περὶ φύσεως Ecl. I 67 cf. I c. 41 [35 M]
 — Φιλολίου Πυθαγορείου ἐκ τοῦ περὶ ψυχῆς Ecl. I 116 [λέγει γοῦν
 οὕτως ἐν τῷ περὶ ψυχῆς cf. Diels DG p. 75] cf. I c. 49 — ἐκ τῶν
 Ὑμάδου ὑποθηκῶν περὶ τοῦ ἐνεργεῖν II c. 46 (Laur. 186) cf. II c. 42.
 quorum nemini quominus novas sedes obtineat refragantur indices
 Photiani. unam ipsa lemmatis forma nos vetat Perictionam alieno loco
 intrudere cuius sententia Fl. I 17 inscribitur Περικτιόνης Πυθαγορείας
 περὶ σοφίας. Archytae autem q. f. illum locum eumque qui insequitur
 esse auctor est Iamblichus protr. p. 52. 54 sq. K.

tentias Stobaeus quoque copiose expressit in capite de deo, priora quae ab illis longo distant hiatu plane omisit. 'sed Stobaei silentium ilico diluatur ubi eius c. 2 *περὶ τῶν νομιζόντων μὴ εἶναι πρόνοιαν* κτλ., cui ecloga Epicurea inserenda erat, in codicibus interciderisse cognoris. ergo nihil obstat ne duplicis rationis auctorem Aetium perhibeamus' [Diels DG p. 59 sq.]. attamen illa nunquam existisse in Stobaeo docemur indice Photiano, ubi Diagoram et Euhemerum frustra quaesiveris; non defuisse autem caput illud in codice Photiano didicimus cum supra ageremus de Eusebio. itaque Photianis indicibus demonstratur haec aliena esse a Stobaeo, Aetiana ea non esse sed reddenda Plutarcho vel nunc probabile est, et infra graviore etiam argumento confirmabitur.

triginta fere capita quae secuntur satis integra exstare videntur¹, nisi forte hic illic poetae alicuius versus interciderunt [cf. i. indic. II A]. certe philosophi Photiani omnes suas habent patrias excepto uno Sphaero quem quo referam nunc nescio. neque quae ex his capitibus repetita sunt in Florilegio Laurentiano [cf. s. p. 13] ab editis quicquam differunt, immo tam planus plenusque consensus ut nihil possit supra [cf. c. 13 et Laur. 238₆—7, c. 23 et Laur. 176₃]. sed statim in capite 31 Laurentianus longe discedit a Stobaei codicibus. habet enim multa quae in his desunt; quamquam quin e Stobaei codice pleniore sumpta sint nullo modo dubitari potest. nam ut tenendum est non solum Stobaeum ab illo compilatum esse sed admixta esse Stobaeana sententiis sacris profanisque e collectionibus Maximi Antoniique similibus petitis ita videmus ea capita quae e Stobaei libro primo ducta sunt satis eum cavisse ne cum parallelorum sententiis miscerentur. quid quod etiam tituli capitum Laurentiani [editi a C. Wachsmuth comm. I et II de florilegio q. d. Joannis Damasceni Laurentiano. Gottingae 1871] qui quidem res ostendunt a Stobaeo in libro primo tractatas unam monstrant originem Stobaeanam? id igitur statuendum erit Laurentiani codicem Stobaei nostris longe locupletiores fuisse. itaque si Laurentiani excerpta Stobaeana cum capitum quae in indice Photi sunt 31. 38. 50. 51. 52. 53. 54 ruderibus comparabis [v. i. p. 29²], qua licentia in describendo codicum nostrorum aetypo librarius grassatus sit facile perspicias: mira

¹ de capite 22 quod Wachsmuthius mancum esse arbitrabatur cf. i. append.

sive pigritiae sive libidinis sive perversi studii constantia, Aristotelis Platonisque sententias excerpit et exsecuit¹, et per sane memorabile est hanc epitomandi consuetudinem in primo libro incipere a capite 30 et exceptis capitum 40 et 41 M quibusdam particulis in toto libro non violari nisi Hermetis Archytae Porphyrii nominibus. itaque ut ad codicem Photianum revertamur, aut non integer ille fuit aut quotquot auctorum eclogae e capitibus Laurentianis accrescunt Stobaeo congruere debent cum auctorum indicibus Photianis: qui quam bene conveniant cum Laurentiano et supra in Euhenio experti sumus et intelletget qui indices infra propositos oculis perlustrabit.

verum ne Laurentianis quidem capitibus consequimur Stobaei tam locupletem codicem qualem habuit pinacographus Photianus. sed aliunde nobis nova auxilia succurrunt. nimirum Aetii placitorum collectionem vidimus compilatam esse a Stobaeo licetque conicere in iis capitibus quae in codicibus interciderunt similia posita fuisse atque in Plutarchi libro leguntur. itaque recte videtur Dielesius in DG paginae 420 parte dextra expressisse ex Photio lemma *Λεωφάνης* cuius eclogam aliquam habet Plutarchus. itane? nam quomodo demonstrabit ipso hoc loco Stobaeum Leophanis sententiam aliquam exhibuisse similemque Plutarcheae? fecit tamen ille rectissime. qua autem ratione putas Stobaeum usum esse in describendis Aetii placitis? conferamus aliquando cum Plutarchi excerptis Aetianis quidquid horum in triginta prioribus capitibus Stobaei reperitur: verbosiozem interdum Plutarchum, auctorum et eclogarum numero Stobaeum inveniemus multo ditiozem [cf. e. g. DG p. 302—304]; componamus ea placita quae habet Plutarchus omittit Stobaeus. sunt autem haec:

DG p. 273 sq. [prooem.] de quibus cf. s. p. 18 sqq.

DG p. 286 [*περὶ ἀρχῶν καὶ στοιχείων*] desideratur sententia Empedoclis: sed exstat eius sententia cum Plutarcho congrua, aliunde tamen petita [cf. Diels DG p. 88 sqq.] p. 77 M

DG p. 291 [*εἰ ἐν τῷ πᾶν*] Platonis: Stobaeus ipsum Platonem adiit cuius locum posuit p. 137 [cf. tamen Diels DG p. 58. 59]

¹ ne horum quidem omnia exscribere sustinuit, longior videbatur Aristotelis locus Laur. p. 233, arripuit igitur sententiolam p. 234 19 = Ecl. I 353 4, fugit eius aciem Platonis nomen inter multa alia latens Laur. p. 234, praetervidit Aristotelem Laur. p. 176. eadem re factum est ut tot capitum inscriptiones in codicibus nostris deperirent.

DG p. 297—301 [περὶ Θεοῦ] de quibus cf. supra p. 21 sq.

DG p. 308 [περὶ ἔλξης] sententiam quae Aristoteli et Platoni tribuit Plutarchus uni datur Platoni: sed fraudem non fecit Stobaeus, nam Aristotelis placitum in Aetio a Platone separatum fuisse monstrat Theodoretus. at omittit Aetii placitum Aristotelicum: sed fusius Aristotelis sententiam exponit Aetii Didymi opes secutus p. 85 cf. Didymi fragm. 2 Diels [DG p. 448]

DG p. 309 [περὶ ἰδέας] desiderantur Platonis Aristotelis Zenonis Stoicorumque placita: quae impune licebat omittere cum longe lautiores praesto essent Aetii Didymi collectiones v. p. 87 sqq. = Didymi fr. 3. 1. 40

DG p. 310 de Stoicorum [περὶ αἰτίων] sententia deest exile excerptum: Stobaeus iterum locupletiorem Didymi thesaurum adiit et p. 90 sq. Zenonis Chrysippi Posidonii sententias excerpit cf. fr. 18

DG p. 317 [περὶ τόπων] omittit Aristotelem: p. 104 in. [DG p. 317₅ sqq.] copiosius etiam eius de loco sententia exponitur [nam Stobaeus coniunxit uno capite περὶ χειρῶν καὶ τόπων καὶ χώρας] de cuius indole cf. Diels ad DG p. 316₁₄

DG p. 318 [περὶ κινήσεως] Πυθαγόρας Πλάτων Plutarchus Πυθαγόρας Stobaeus: Platonis locos attulit p. 113

DG p. 320 [περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς] Zenonis nomen om. Stobaeus, cuius sententiam ex Didymo [fr. 36] refert p. 115

DG p. 321⁴ semel Stobaeus recipit Democritum

DG p. 322—324 [περὶ εἰμαρμένης] desunt sententiae Stoicorum: lacunosum esse Stobaei locum p. 45₂₅ sqq. vidit Dielesius. Platoniorum excerptorum videtur Stobaeus alterum omisisse

DG p. 329 [περὶ σχήματος κόσμου] Epicuri sententia eum effugit cum diversa Aetii capita colligaret uno capite 15 περὶ σχημάτων

DG p. 333 [πόθεν τρέφεται ὁ κόσμος] omittitur Plato: exstat Platonis Timaei locus p. 123

DG p. 334 deest sententia Empedoclis [p. 335 Platonis]: ἀπὸ ποῖον πρῶτον στοιχείου ἤρξατο κοσμοποιεῖν ὁ Θεός caput nullum unquam in Stobaeo fuit cf. i. append.

DG p. 336 [περὶ τάξεως τοῦ κόσμου] Platonis: v. locum Timaei p. 135

DG p. 338 sententiam quae Platonis et Aristotelis esse videtur

Stobaeus inseruit excerptis Platoniceis p. 107. sed non constat de nomine Aristotelis cf. Diels DG p. 9

DG p. 345 Stob. cum Anaximandri et Anaxagorae sententias aliis locis continuaret omisit Metrodori Cratetis Democriti Cleanthis nomina cf. p. 346₁₃. [damnum interdum haud ita feliciter reficere conatus est cf. p. 345 *τούτω δὲ συνομολογεῖ καὶ Ἀλκμαίων*]

DG p. 347 Metrodori: non proprium Stobaei caput est *περὶ τῶν καλουμένων Διοσκορίων*

DG p. 349 sqq. [*περὶ ἡλίου*] Platonis Aristotelis Anaxagorae Stoicorum Epicuri Platonis Pythagorae Aristotelis: Aristotelis sententia posita est p. 146 = Didymi fr. 10, Chrysippi p. 147 = Didymi fr. 33, nonnulla facile concedam a Stobaeo praetervisa esse cum in hoc capite 'dissociata locis concordia pace ligaret' [cf. Diels DG p. 67. 353^{b9} adn.] sed Platonis excerpta nescio an exciderint. certe vix a me impetro ut credam huic capiti nihil deesse, p. 148 a Stobaeo Arati versibus lemma appositum esse *Φιλολάου ἐκ Βακχῶν*

DG p. 360 in Stobaeo fortasse casu omittitur Aristotelis nomen. restant pusilla atque exilia illa excerpta Plutarchi p. 344₆ [*ἔνοι*] 354₁₅ [*ἔνοι*] 364₆ [*ἄλλοι*]: talia non curat florilegorum genus, nomina sectantur non sententias. iam vero DG p. 373 postquam Platonis largissimum locum descripsit subito Stobaeus negligere videtur Anaximenis Anaxagorae Metrodori de iride sententias: apparet ab hac parte capituli 30 incipere epitomatoris operam. itaque hoc certum esse videtur ubicunque tituli Stobaei originem ostendunt Aetianam — nam e. g. *περὶ Νείλου ἀναβάσεως* sive *περὶ δαιμόνων καὶ ἡρώων* Stobaeus agere noluit — Aetii lemmata omnia fuisse in Stobaeo, sententias Aetianis saepe uberiores allatas esse cum ex aliis fontibus tum ex Didymo atque ex Platonis libris petitas¹. quodsi tanta cum assiduitate unum quem scimus fontem Stobaeus suum in opus transtulit ut nisi locupletiora aliunde suppeterent nihil sibi praetermittendum esse putaret², nonne iure eandem fuisse eius in ceteris quoque fontibus, quos quidem secutus est primarios, describendis religionem putabimus?

sed redeundum est ad indices Photianos. perspicuum est iam licere uti lemmatis Aetianis ad illustrandum ordinem indicum.

¹ non tamen ubi Didymea sive Platonica adsumpsit neglexit semper Aetiana. saepe Aetianis illa subiungit cf. Diels DG p. 74 VI. VII.

² paucula tamen in conglutinandis Aetii membris periisse vidimus.

quorum nomina quanto cum fructu cum Plutarcheis conferantur singulis locis apparebit. hoc addam Photianis laterculis quam maxime comprobari quae modo de Stobaei in excerpando Aetio diligentia disseruimus. neque solum omnia placita descripsit Stobaeus quae sunt in Plutarcho quaeque habent Theodoretus¹ et Nemesius [cf. ind. I *Κριτίου*], verum ut par est his quoque partibus quae in codicibus hiant lacunis eius excerpta locupletiora fuerunt: Apollonophanis sententiam certe vix aliunde sumpsit nisi ex Aetio [cf. ind. I s. v.]. qua re id simul probatur ne prolixum quidem caput de anima [41 M] integrum nunc exstare: p. 226 postquam archetypi codicum nostrorum librarius Aetiana multa exaravit tamquam subito meminerit iusto plus dormitanter sese descripsisse rursus Hermetis Platonis Aristotelis sententias seligere incipit, praetervolat Heraclitum Empedoclem Critiam sqq. neque Aetii tantum excerpta multa inde a capite 30 in codicibus interciderunt epitomatoris diligentia, sed aliorum quoque auctorum loci haud pauci codice Photiano continebantur qui nunc plane desiderantur. atque multa nominum Photianorum non dubito referre ad amplissimum quod videbatur caput de anima. [cf. quae supra p. 21 not. de Iamblichio Themistio Philolao contulimus]. sunt illi Pythagorei philosophi non ii plerique nunc exsulantes a Stobaeo sed ita in Stobaeo memorati ut ex partibus superstitionibus Photiana nomina sumpta esse nullo modo possint. primum enim non iustus efficitur ordo si comparamus eos locos ubi nomina leguntur Attici Amelii Harpocratonis Nicolai Numenii; quae pinacographum respexisse non licet putare nisi sumimus p. 251 in Photiano codice defuisse lemma *ἐν ταυτιῶ*, defuisse p. 262 quod e Canteri versionis latinae margine petiverunt lemma *Ἰαμβλίχου περὶ ψυχῆς*, defuisse quae inde a p. 265 singulis locis solent addi lemmata *ἐν ταυτιῶ*. deinde nomina nonnulla apud Photium relinquantur media inter illa posita quae in Stobaeo nunc frustra circumspicias. contra desunt in Photio sat multa quae qui cetera exscribere voluit praeterire non debebat, velut *Κρόνιος*

¹ desunt tamen in Stobaeo quae servavit Theodoretus DG p. 284 sq. Parmenidis et Melissi placita [cf. p. 356 ubi ditior est Heracliti nomine p. 329 *οἱ μὲν — οἱ δὲ* p. 357 *ἄλλοι*]. sed omnino Theodreti his in rebus difficilior comparatio videtur cf. s. p. 20¹. fac autem haec neglexisse Stobaeum num eam ob rem eius diligentiam laude minus dignam iudicabimus?

p. 272²⁹ Πτολεμαῖος p. 275⁸ Ἡράκλος p. 279¹⁷ Κουρνοῦτιος p. 280⁹. hoc igitur videtur esse concludendum fuisse etiam in codice Photiano lemmata illa ἐν ταυτῷ neque quemquam eorum qui p. 262 sqq. citantur philosophorum ex his locis a pinacographo in indices esse relatum, sed intercisisse alicubi post locum Aresae p. 255 [cf. ind. I s. v.] larga excerpta quibus illorum de anima sententiae continentantur. Attici locus insignis exstat apud Eusebium PE XV 9 Longini XV 21 Severi XIII 17 Aristandri sententiam novimus ex Procli comm. in Plat. Tim. p. 187 B, ceterorum memoria non prorsus evanuit in Stobaei reliquiis. sed unde nobis veniet de Aegimio notitia?

postquam primi libri deserta spatia non levi sane pede emensi sumus transeundum est ad alterum librum cuius iam dixi in codicibus nihil superesse nisi novem capitum priorum fragmina, si capita 7 et 8 [6. 7M] excipimus, miserrima. sed horum lacunas aliquo modo resarcire licet. nam in Florilegio q. d. quae leguntur capita 80—82 ab hac sede aliena esse Photi capitum recensu docemur, libri secundi capitibus 1. 4. 2 reddenda esse post Schottum Fabriciumque egregie demonstravit C. Wachsmuth Versprengte Trümmer der Eklogen des Stobaeus in seinem Florilegium rhein. Mus. XXVII (1872) p. 73 sqq. cf. de Stobaei eclogis p. 9 [v. i. p. 30 not.] quorum unum certe iam in suo exemplari non eo loco quo positum erat a Stobaeo invenit anonymus Laurentianus qui fortasse saeculo XI non est recentior¹. quae capita in Photiano quoque codice patriam deseruisse nihil prorsus est cur censeamus. nam pristino loco si inserimus nullo modo auctorum nomina in Photianorum indicum ordinem peccant. sed arripiat quispiam Pyrrhonis nomen [Flor. III p. 103¹⁰] ut evincat in Photiano codice caput II 1 non plenius fuisse quam et in codicibus nostris et in Laurentiano. vide nomina indicis I:

Ἡρωταγόρου I c. 50 = Ecl. I 353₃ (Laur. 234)

Ἡνθιάδος III c. 31 = Flor. II 28

Ἰνῆρωνος II c. 1 = Flor. III 103 [= Ecl. II 3²⁴]

¹ de ceteris non confidentius diiudicaverim, nam horum in Laurentiano nil superest nisi inscriptiones, nostris in codicibus et Eclogarum et Florilegii ipsae inscriptiones capitumque initia desunt. tria autem folia simul ex Eclogis migrasse in Florilegium ut putemus id suadere videtur quod uno atque eodem Florilegii loco inserta et descripta sunt.

tamen hac re nihil probatur. velim memineris qua ratione pinacographus noster in enotandis nominibus usus sit [cf. etiam i. p. 35¹]: ea negligit quae invenit in excerptis lemmate ornatis. fuit autem hoc loco lemma *Λιδύμου ἐκ τοῦ περὶ αἰρέσεων*, nostris in codicibus positum ad marginem p. 3 versus 23 [v. Diels DG p. 78]. at quid faciemus Pyrrhone? cuius locum equidem contendo quaerendum esse post III c. 31, post sententiam Pythiadis. atque ultro se offert lemma

Πύρρωνος IV c. 53 = Flor. IV 117: hinc igitur nomen sumpsit pinacographus.

pergamus capita alterius libri quae restant cum Photianis laterculis comparare. capitis septimi de ethico genere philosophiae pretiosissima excerpta sumpta esse ex Ario Didymo singulari Meinekii merito edocti sumus. in tres partes Stobaeus divisit materiam quarum prima [p. 12—26] in codicibus anepigrapha est. inscriptio tamen in codice Photiano non deficit. nam si defuisset non abessent a laterculis *Φίλων* p. 14 *Εὐδώρος* p. 16. quid igitur? Stobaeumne iudicabimus inscripsisse lemma *Λιδύμου*? certe equidem cum iustior inscriptio inveniri vix possit, haec optime conveniat cum Photiano indice, reponenti illud non offecerim.

capitulum alterius libri triginta septem quae enumerat Photius in codicibus hodie nec vola nec vestigium. neque admodum multa repetita sunt in Laurentiani quae aetatem tulerunt capitibus neque ea ita ut Stobaeanis alieni nihil admisceatur. nam ut in libro primo Stobaei vestigia adeo pressit anonymus ut e. g. N 6 = Stob. I c. 31 *περὶ νεφῶν διμίγλης ἕτεοῦ δρόσου χιόνος χαλάζης* confundere nollet cum parallelorum capite *περὶ ἕτεοῦ καὶ βροχῆς* [cf. *B παραπομπ.* 6], ita in tribus posterioribus libris vix uno in capite Stobaeum describere satis habuit sed Stobaeana coniunxit cum sententiis e 'libro parallelorum' petitis; velut statim Stob. II c. 1 [*περὶ τῶν τὰ θεῖα ἐρηγνηνόντων καὶ ὡς εἴη ἀνθρώποις ἀκατάληπτος ἢ τῶν νοητῶν κατὰ τὴν οὐσίαν ἀλήθεια*] p. 1—4¹⁶ a Laurentiano A 31 p. 238^{26—27} ita iteratur ut plurima praemittantur excerpta ex divinis litteris et ss. patribus deprompta, titulus autem detur parallelorum sacrorum Ioannis Damasceni A 3 *περὶ τοῦ ἀκατάληπτον εἶναι τὸν θεὸν καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἡμῶς τὰ κρυπτὰ ζητεῖν ἢ περιεργάζεσθαι· ἀνέγκτος γὰρ καὶ ἀκατάληπτος ἢ τοιῶν εὗρεσις*. quare singulis capitibus quaerendum est quid quantumque e Stobaeo fluxerit: quam quaestionem tractavit C. Wachsmuth

de Stob. ecl. p. 20 sqq. [v. s. p. 13], optime eum tractasse comprobant indices Photiani, quorum nominibus sat multis Laurentiani ope eum qui convenit locum licet apponere. neque quisquam auctor in illis capitibus memoratur qui pugnet cum ordine Photi. unus apud Photium deest Herodorus II c. 31 = Laur. 198 cuius sententia num re vera ex Stobaeo sumpta sit valde dubito. nam receptam eam fuisse in parallelorum libro documento est Laurentiani caput *περὶ νεότιτος κιλ.* p. 150 ubi ne verbo quidem mutato eadem expressa sunt. quodsi ea capita Stobaei omnia quae Laurentiani beneficio contigit ut servarentur continebat codex Photianus, quid obstat quominus librum secundum integrum eum habuisse asseveremus?

accedimus denique ad Florilegium quod satis incolume nos habere Photi docent et capitum conspectus et auctorum laterculi¹: deest tamen in codicibus Flor. II p. 203 libri quarti caput tertium *περὶ δῆμιου*, non defuit in codice Photiano siquidem Pherecratis poetae versus ibi collocatos fuisse ordine Photiano quam certissime evincitur.

itaque hoc longo et molesto itinere assecuti sumus² ut ex-

¹ longius a Florilegii codicibus recedit Laurentianus qui in Eclogis plane consentit cum libris nostris. nam et ordinem exhibet haud raro diversum et multa omittit, nonnulla rursus habet quae in Florilegio nunc desunt. sed qui Laur. p. 172 [III. c. 28] profertur *Τιμόθεος* poeta eius nomen Photius non novit cf. ind. II.

² subiungam hoc loco Photiana capita secutus conspectum reliquiarum Stobaei quas servarunt codices additis capitibus Laurentianis [cf. Wachsmuth de Stobaei eclogis p. 11 sqq.] iisque Aetii partibus quas a Stobaeo excerptas esse conicere licet:

<i>περὶ ἀριθμητικῆς</i> = Stob. Ecl. ed.	36 = I 171 ¹⁹ —174 ¹⁰ A. III 15
Mein. I 1—6	37 deest codd. A. III 16
I 1 = I 7—26 ²¹ [cf. ind. I A 16]	38 = I 174 ¹¹ —20 L. 244 ⁵ —245 ⁶
2 = I 26 ²² —27	A. III 17
3—29 = (c. 3—29 M) I 27—167	39 = I 174 ²² —175 ²³
cf. Aet. I—III 3 [13 = Laur.	40 = I 175 ²⁹ —189 ²⁸
238 ⁶ —7. 23 = L. 176 ³]	41 = I 190 ⁴ —206 ²⁶ A. I 30
30 = I 167—170 A. III 5. 18. 6	42 = I 206 ²⁹ —208 ¹⁴ A. V 19. 6.
31 = I 170 ²⁵ —171 ⁷ L. 151 ⁸ —	21. 23. 22. 7. 8. 11. 12. 9. 13.
155 ²³ A. III 4	14. 10. 15. 16. 18 [cf. append.]
32 = I 171 ¹⁰ —18 A. III 7	43 = I 208 ¹⁶ —21 A. V 20 [cf. app.]
33—35 desunt codd. A. III 9. 11.	44 deest codd. A. V 24. 25
10. 13	45 = I 208 ²³ —209 ⁴ A. V 26

ploratum habeamus codicem Photianum totum Stobaei opus comprehendisse, Photianis indicibus cum accuratissime pinacographus omnes locos exscripserit quibus singuli auctores primum afferuntur firmum paratum esse fundamentum quo nisi certius iudicare poterimus de ratione quae intercedat inter Stobaeum ceterosque gnomologos in quibus sunt fortasse praeter Laurentianum etiam alii qui Stobaei plenius exemplar adhibuerint. nam id effectum est ut aliquo modo discernere possimus quid singulis locis lacunisque conveniat quid non conveniat.

atque uno exemplo iam demonstrare posse mihi videor quanti his in quaestionibus pretii sint indices Photiani. Maximi Confessoris

-
46 deest codd. A. V 27. 28	6 = Ecl. II 12 ¹⁵ —17
47 = I 209 ⁷ —219 ¹³	7 = Ecl. II 12 ¹⁹ —95 ¹²
48 = I 219 ¹⁶ —225 ¹⁷	8 = Ecl. II 95 ¹⁴ —114 ²⁸
49 = I 225 ²¹ —352 ²¹ A. IV 2—7	9 = Ecl. II 115 ² —120 ³⁰
50 = I 352 ²⁵ —355 ²⁶ L. 232 ⁷ —
236 ²¹ A. IV 8. 9	reliqua desunt codd.
51 = I 356 ⁵ —29 L. 236 ²² —238 ⁵
A. IV 10	13 cf. A. V 1
52 = I 357 ⁴ —360 ¹⁹ L. 172 ¹⁷ —
176 ² A. IV 13. 14	15 = L. 156 ⁸ —166 ¹⁴
53 = I 360 ²⁴ —361 ⁸ L. 238 ⁹ —24
A. IV 16	31 = L. 188 ⁷ —225 ¹⁴
54 = I 361 ⁹ —32 L. 176 ⁵ —18 A.
IV 17	33 = L. 167 ² —169 ¹⁵
55 = I 362 ² —363 ²⁷ A. IV 18	46 = L. 184 ¹¹ —187 ²⁴
56 = I 363 ²⁸ —364 ⁵	III 1—42 = Fl. c. 1—42 M
57 = I 364 ⁷ —16 A. 19—21	5 = L. 177 ²⁵ —178 ¹⁴
58 = I 364 ²⁰ —30 A. IV 12	6 = L. 240 ³¹ —241 ⁸
59 = I 365 ² —366 ¹⁰	11 = L. 242 ³ —243 ¹⁴
60 = I 366 ¹⁸ —368 ³¹ A. IV 22. 23	13 = L. 180 ⁵ —182 ⁶
II 1 = Ecl. II 1—3 ²⁴	27 = L. 171 ¹² —15
Fl. III 103 ⁶ —108 ²⁵	28 = L. 171 ¹⁸ —172 ¹²
Ecl. II 3 ²⁴ —4 ²⁴ L. 238 ²⁶ —27	31 = L. 229 ²⁰ —25
2 = Ecl. II 4 ²⁵ —7 ¹¹	32 = L. 230 ³ —231 ⁴
Fl. III 113 ²⁴ —118 ²¹	40 = L. 155 ³⁰ —156 ²
3 = Ecl. II 7 ¹⁴ —8 ¹⁴	IV 1 = Fl. II 79—158
4 = Fl. III 108 ¹⁵ —113 ²³	2 = Fl. II 158—203 L. 150 ³⁰
—151 ⁶
Ecl. II 9 ³ —11 ⁸	3 deest codd.
5 = Ecl. II 8 ¹⁷ —30 11 ⁹ —12 ¹³	4—58 = Fl. c. 45—126 M
	11 (52 M) = L. 147 ² —9
	26 (84) = L. 228 ²⁴ —229 ⁹
	35—36 cf. A. V 30

Sermones constat quam plurimum habere similitudinis cum Stobaeo¹, sed utrum ipsi Stobaeo aliquantum debeat an sumpta sint quae congruunt ex uno eodemque quo Stobaeana fonte multum litigatur. quae res eam maxime ob causam tam difficilis est diiudicatu quod neque Stobaeus neque Maximus de fontibus e quibus hauserint quidquam produnt. sed insperata lux ni fallor affulget ex indice Photiano. Flor. III 204 leguntur versus *Κράτινος* ut scribitur in codicibus [‘Cratonis, alias Crantonis’ Gesner] eisdemque a Maximo p. 571 inscribitur *Κράτινος*. iuvat versus in conspectu ponere:

Stob.	Max.
οὐκ ἔστι πενίας οὐδὲν ἀθλιώτερον ἐν τῷ βίῳ σύμπλωμα· καὶ γὰρ ἂν φύσει σπονδαῖος ἦς, πένης δὲ, καταγέλιως ἔση πένης δὲ om. A καταγέλιστος ἔση Tr.	οὐκ ἔστι πενίας μείζον οὐδὲν ἐν βίῳ σύμπλωμα· καὶ γὰρ ἂν φύσει σπονδαῖος ἦς, καταγέλιστος ἔση

medius est Maximus inter codices Stobaei nostros sed quantum quidem video pendet a Stobaeo. sed omnem dubitationem tollit Photius: Cranto nomen inauditum, *Κράτινος* proposuit Bergkiius, neutrum legit pinacographus Photianus, legit quod coniecerat dudum Grotius *Κράτινος* [v. ind. II]. quid igitur? nonne manifestum est Maximum Stobaei codicem habuisse nostrorum similem, Photiano deteriolem? alter etiam locus in promptu est quo haec res confirmetur. Stob. Flor. IV 2 et Max. p. 651 [item atque Stob. Flor. III 248] legitur nomen *Τρόφιμος* et ipsum nemini auditum Photioque incognitum. fuit in codice Photiano recta nominis forma [cf. ind. III] *Τρόφιμος*. quodsi verum est inesse in Maximi collectaneis Stobaeana quaerendum erit quid quantumque e Stobaeo sumpserit. quae res et difficilior est quam quae in transcurso tractari possit et ad umbilicum adduci nequit priusquam Maximi iusta editio adsit: hoc iam nunc affirmare audeo poetarum excerpta Maximi paene omnia fluxisse e Stobaeo².

¹ unum iam supra exemplum attuli cum agerem de Pirithoo poeta quem habet Photius. vide alterum exemplum alia quoque re conspicuum. in Eur. frg. 326 Naucki [qui Maximum nescio quam ob causam prorsus sprevit] quartum versum omittunt et Stobaeus et Maximus p. 570 Comb. [cf. Tischendorf Anecdota sacra et profana² p. 220 18] et Seneca ep. 115.

² nuper Freudenthal zu Phavorinus und der mittelalterlichen

disputavimus de Stobæo: Aetii ope quem excerpit Stobaeus, Laurentiani reliquiarum quibus insunt capita de Stobæo transcripta auxilio Stobæi librorum codicem nacti sumus etsi non eum qualis a Stobæo profectus est qualemque usurpavit pinacographus Photianus vulgari tamen multo uberiorem. redeamus nunc ad indices Photianos, videamus qua ratione in recensendis Photi laterculis utendum sit. nam restant in his quoque quae egeant explicatione. scimus primum uniuscuiusque scriptoris locum in indices receptum esse — inventum sane simplicissimum — sed ordo nominum adeo interdum obscuratur vix ut agnoscat. scimus semel quemque auctorem a pinacographo exscriptum esse: multa tamen nomina totiens in diversis laterculis iterantur ut quem locum respexerit merito dubitaveris; haud raro quae exscripsit pugnant cum iis quae nos loco unde sumpsit invenimus. ut ab hac re ordiar ex Ecl. I 16 vidimus depromptum esse nomen *Ἐπικούρου Ἀθηναίου*, exstat tamen in codicibus nil nisi *Ἐπίκουρος* neque Aetius cuius est excerptum plus dederat, nam patriae nomen adiecerat loco quem Stobaeus posuit Ecl. I 81. itaque *Ἀθηναίου* verbum de suo addidit pinacographus, addidit eam ob causam quod ne confunderetur cum altero Epicuro quem putabat verebatur, cum Epicuro

Florilegienliteratur rhein. Mus. XXXV (1880) p. 428 eandem rem attigit. sed quod ponit ille Stobaeum ipsum Plutarchi libros adisse ut recte se habere facile concedo [de apophth. reg. et imp. v. s. p. 18¹ cf. C. Schmidt de apophthegmatum Plutarchi collectionibus I diss. Gryph. 1879 p. 68¹⁴⁴, de aliis Plutarchi libris v. s. p. 21 not.] ita cur Plutarchea per alios quoque rivulos in Stobaeum migrasse negemus non video. maioris momenti opinor singuli sunt loci quos quidem demonstrari potest a Stobæo ex ipsis auctorum libris esse excerptos. atque eorum quae s. p. 20² ab ipso Stobæo compilata esse iudicavimus in Maximo nonnulla iterari conspicimus velut p. 542 *ἐκ τῆς Νικολάου συναγωγῆς* cf. Stob. Fl. I 167 — p. 661 *ἐκ τῶν Νικολάου ἐθῶν* cf. Fl. II 46²⁶ — p. 567. 594 *Σωτῆρος ἐκ τοῦ περὶ ὀργῆς* cf. Fl. I 267. 312¹⁸⁻²⁴ [*Σ. ἐκ τοῦ π. ὀργῆς β'* Stob.] — p. 564 *Ῥηγίνου* cf. Fl. II 78 [*Ῥηγίνου ἐκ τοῦ περὶ φιλάς* Stob.] — quibus addere non dubito p. 538 *Ἰαμβλίχου ἐξ ἐπιστολῶν περὶ σωφροσύνης* ubi nullo intervallo continuantur Fl. I 121¹⁷⁻²¹ et 23—31 — p. 618 dictum *Σοφοκλέους* quod Stobaeus Fl. I 296 inscribit *τοῦ αὐτοῦ* i. e. *Πλουτάρχου ἐκ τοῦ ὅτι καὶ γυναίκας παιδεύειν* [*τοῦ αὐτοῦ* om. cod. Vind. Trinc.] — p. 542 *ἐκ τοῦ Πλουτάρχου ἱστοριῶν* cf. Fl. I 172 ubi *ἐκ τῶν Πλουτάρχου διηγήσεων* Stob. cf. Plut. Par. p. 305b. sed nunc non est locus longius exspatiandi.

Gargettio. hac autem re probatur loco superiore qui iam desideratur lemma fuisse *Ἐπικούρου Γαργητίου*. — Epicurum falso divisit, quos discernere debebat non distinxit. non fingemus hominem doctum et litteratum qui vel Stobaei errores emendare conaretur, nam pinacographi non grammatici partes agebat. sed putaveris eum eos seiunxisse quos ipse Stobaeus distinxit velut Ecl. I 14 legitur *Λύδωρος ὁ Τύριος* Ecl. I 82. 108 *Λύδωρος ὁ Κρόνος*, Ecl. I 46. 98 *Ζήνων ὁ στωικός* Flor. I 167 *Ζήνων ὁ Ἐλεάτης* aliaque multa quae enumerare nihil attinet. his igitur nominibus nostrum erit nil nisi primum locum infra adscribere. sed multos auctores ita divisit ille ut diversis laterculis adsignaret. quod cur singulis locis fecerit in quattuor primis indicibus facilius cognoscitur, in quinto perspectu est difficillimum. atque philosophorum dignitatem dedit haud paucis auctoribus, praesertim in indicum initiis multi relinquantur qui non suo iure huc referri videantur. quos cum invenerit in capite de laude philosophiae hanc ob rem pinacographo non succensebimus. — contra poetam neminem credidit nisi cuius versus a Stobaeo referri videbat. neque tamen omnes quorum versus legit in Stobaeo poetis inseruit neque omnium poetarum quorum apophthegmata invenit nomina ceteris quoque indicibus attribuit. scilicet litterarum graecarum non adeo fuit ignarus ut cum legeret Empedoclis versus Ecl. I 77. 103 sqq. Solonis Fl. I 189 IV 123 Pythagorae Fl. I 3. 72 sqq. Heracliti Ecl. I 76 Demeaetis Fl. I 337 al. hos seiungeret a philosophis, apophthegmata Aeschylis Fl. II 18 Anacreontis Fl. III 185 Arati [Sicyonii] Fl. II 315 Pindari Fl. III 103 Sophoclis Fl. I. 145 al. auctoribus daret a poetis diversis. sed ignoravit optimus vir priscorum philosophorum commenta versibus fuisse conscripta Xenophanemque et Parmenidem reposuit et in primo et in altero indice: quamquam in Xenophane ea re excusatur quod versus leguntur loco priore Ecl. I 57, philosophi locus est Ecl. I 78. sed quamvis exigua fuerit pinacographi scientia quo plus conscripsit eo maior indicum utilitas.

tertio laterculo dedit rhetores et historiographos, quorum in nominibus consignandis tam circumspectum se praebuit ut prodere videatur scientiam paulo reconditiorem. sed hac in re auxilio non caruit, duce usus est longe optimo, ipso Stobaeo. vide eius lemmata *Κορηλιανοῦ κατὰ Βερονίκης, Καλλισθένους ἐν γ' Μακεδονικῶν, Κλειτοφῶντος ἐκ τοῦ ε' Ἰταλικῶν, Κτησίου Κηδίου ἐν β' περὶ ὄρων*, nimirum lemmata fuerunt in codice Photiano. qualia nunc

legimus in optimo codice Parisino plenioraque iis quae habent Vin-
dobonensis et Trincavellus qui solent simplex nomen apponere. itaque
talia infra suis locis erunt adnotanda.

quarto indici cuius inscriptionem dixi monstrare tamquam
fontem Stobaei Plutarchi apophthegmata tribuendi erant reges et
imperatores. qua in re item Stobaeum ipsum fuisse ducem indicio est
Clitarchus Fl. II 314 [*Κλειτάρχον· Κλείταρχος ὁ ἱστοριογράφος* cf. II 395
Κλ. ἐν ε' περὶ Ἀλεξάνδρου] quem exspectaveris relatum fuisse ad
indicem tertium. an pinacographus putavit Clitarchum fuisse ex
numero comitum Alexandri? certe inter comites regis nusquam quod
sciam memoratur. sed ut ad quartum indicem transferret causa
fuit quod prior locus legitur in capite quo agitur de rebus milita-
ribus.

restat quintus index difficillimus quo qui continentur pluri-
mam partem iam antea erant appellati. in nonnullis nominibus
res facilius dignoscitur: Antigenidas fuit tibicen, pictor Apelles
[Fl. IV 27 *Ἀ. ὁ ζωγράφος*], *Σώστρατος ὁ ἀλληγής* legitur Fl. III
156. memorantur praeter hos multi 'medici' sed cur a 'philoso-
phis' discernantur rationem frustra quaesiveris. hoc tamen ex or-
dine indicum elucet e. g. Alcmaeonem 'medicum' non quadrare in
librum primum ubi eiusdem Alcmaeonis multa placita recensentur,
quae cum tam multa sint ut a pinacographo praetervideri nullo
modo possint, 'philosophis' apparet inserendum esse quod nunc in
Photio non legitur nomen *Ἀλκμαιίωνος*. sed cur in quinto indice
scripsit *Ἀλκμαιίων ἱατρός*, cur ceteris apposuit quod in Stobaeo
nusquam legerat verbum *ἱατρός*? collegit rursus ex Stobaeo, nam
invenit illorum dicta in capitibus de morbis et de sanitate.

itaque quoniam constat pinacographum in digerendis nomini-
bus unum fere Stobaeum ducem secutum esse semper singulis
locis praesertimque iis ubi idem nomen pluribus collocatum est
laterculis quaerendum erit quid fuerit in codice Photiano¹. hac
autem re iterum probatur pinacographi in enotandis nominibus
diligentiam fuisse quam maximam. quodsi hic illic nostris in co-
dicibus nomina reperimus a pinacographo ut videtur neglecta²

¹ atque quo facilius perspiciatur quos locos diversis eiusdem no-
minis auctoribus dederit infra sedulo adnotabo quae nomina quibusque
in laterculis repetantur.

² hoc semel monuisse sufficiat *στωικοί περιπατητικοί* talia lem-
mata eum consulto omisisse.

haec iure concludemus aut non exstitisse in codice Photiano aut codicem illum interdum lemmatis caruisse. quamquam lemmatum copia codex Photianus nostros longe superavit, quandoquidem lemmata habuit nimis multa. e. g. Fl. II 46²⁴ leguntur haec in codicibus: *ἐκ τῶν Νικολάου ἐθῶν συναγωγῆς. Πραῦσοι τοὺς ἀστυγέτονας ἐὰν λιμῶ πεισθῶσι τρέγονσι. Θῆνοι τοὺς ναυαγούς φιλανθρώπως δεχόμενοι φίλους ποιοῦνται κτλ.* in codice Photiano lemma Stobaei defuit, itaque reficiendum erat. sed cuius facta refert Stobaeus? *Πραῦσιων* scilicet et *Θίνων*, haec igitur nomina margini appicta. iam vero pinacographus noster ut erat doctrinae exiguae, summae religionis scriptorum nomina se tenere ratus statim *Πραῦσιων* et *Θίνων* detulit in quintum ut par erat laterculum¹.

itaque sicubi in Stobaeo occurrunt nomina quae desiderantur apud Photium iudicandum erit defuisse ea etiam in codice Photiano. sed quaerat quispiam cur his rebus immoremur quae ad Stobaeum emendandum nihil facere videntur. nam quae exscripsit certissime sumpsit e Stobaeo et si dimidiam partem nominum Stobaeorum eo quem indagavimus ordine enotatam haberemus nonne utilitas satis magna esset habenda? quod mihi quidem concedendum esse non videtur. nam qui potuit fieri ut is qui multa nomina praeteriret, eorum quae enotavit non praeteriret primum locum? qua in re si vel rarissime peccasset pinacographus, admodum parva et dubia esset indicum utilitas. ita igitur statuendum erit talia cum non legisse in codice Photiano quem quamquam scimus

¹ cf. Fl. II 59 *Σερίφου Σερίφιος ὀνειδιζόμενος ὑπὸ Ἀθηναίου τὴν μικροπολιτείαν κτλ.* hinc in indice quinto *Σερίφιος*. — loco supra tractato defuisse lemma *ἐκ τῶν Νικόλαου* ἔ. σ. manifestum est. sed hoc exemplo probatur Licymnium qui Valckenario bitem commovit pinacographum non sumpsisse ex Ecl. I 308 ubi lemma est in codicibus *Πορφύρου ἐκ τῶν περὶ Στυγός* quod non afuisse a codice Photiano ut statuamus postulat Melanippides poeta [p. 307], postulat Philon [p. 310] item a pinacographo neglecti. alia eius generis exempla multa attuli supra cum agerem de capite *περὶ ψυχῆς* p. 26 deque Didymo p. 28, quibus addere licet Timotheum Ecl. I 333 Pantelius Fl. I 172 Nicander Fl. I 243 Cronius Ecl. II 4¹² al. lemmata autem sive ubi lemmata deerant sententiarum initia quam diligenter perlegerit pinacographus illustrant e. g. Diodorus exscriptus ex Ecl. I 14 [*Κριτόλαος καὶ Διόδωρος*] Hippalus Ecl. I 80 [*Ἡράκλειτος καὶ Ἱππαλός*] Hecataeus Ecl. I 143 [*Ἡράκλειτος καὶ Ἐκαταῖος*] et omnium maxime Protagoras qui Laur. 234 decimum obtinet locum.

totum opus Stobaei comprehendisse tamen omnia continuisse quidquid in editionibus legitur ex omnibus codicibus congregatum — nam nullus codex non caret plurimis sententiis — nemo sanus expectaverit. atque desunt quae in codice Photiano defuisse videmus paene omnia in uno aliquo codicum nostrorum. quae restant huiusmodi nominum nisi forte ita sunt comparata ut casu aliquo folium in codice Photiano defuisse conicere possis velut Ecl. I 3 nomen *Βουθήρον* I 5 *Μοδεράτου* non invenit, non invenit fortasse ea quoque quae intersunt inter hos, Flor. IV 81 praeter Sophronem cuius locum om. Vind. Trinc. et Cratetem quem om. cod. Mendozzae [cf. Nauck TGF praef. p. IX] desunt versus *Μενεχράτους*, quae restant nescio an in Photi indices reducenda sint. an tu putas pinacographum omisisse e. g. Diotogenem qui etiamnunc quinquies citatur in Stobaeo? sed quo iure invitis codicibus nomina laterculis inseremus? quod ut cognoscamus videndum est primum de Photi codicum indole atque auctoritate.

ut in Stobaei ipsius libris ita in Photi codicibus tanta est et ordinis et nominum formae varietas ut interdum plane incertum videri possit quid in Stobaei codice pinacographus invenerit atque si utendum esset Hoescheliorum et Schottorum¹ editionibus quas sequitur etiam Gaisfordius, crederes Stobaei codicem Photianum fuisse mendis inquinatissimum et nostris libris fortasse aliquanto corruptiorem [cf. Ἀρειανοῦ Νίκτου Ξνήτορος Πυθαγόρου Θεόδοτος Κλεβίνετος Κλειτίας [Κριτίας] Πειρίνθου Ὀμβριμος [itemque ex Stobaeo Arsenius I 38 a Leutsch] Βράσσων Ἐνράφων aliaque multa quae enumerare non iuvat curare non decet]. illorum editorum copiis longe melior longeque uberior est codex Venetus S. Marci 450 quo nititur Photi editio Bekkeri. is non solum meliores Stobaeique codicibus propiores formas exhibet, sed addit multa quae in ceteris desunt auctorumque habet longe rectiorem collocationem. quin ipsa hac Photi et Stobaei codicum comparatione evincitur et in recensenda Photi bibliotheca eorum quos no-

¹ Schottus cui praesagit animus (quid enim vetat ominari?) fore ut ope Photianae Bibliothecae eruantur non pauca' in Stobaeo [v. eius 'Scholion' bibl. codici CLXVII additum], ipse pretiosissimam nominum collocationem ita non praesagivit, ut ordinem codicum mutaret in versione latina, nam 'Commodum tibi fore, lector, arbitratus sum, si neglectum alicubi elementorum ordinem accurate restituerem'.

vimus codicum unum sequendum esse codicem Venetum 450 [vocalium tamen in hoc quoque inconstantissima ratio cf. supra p. 15] et in Stobaei codices menda irrepsisse post Photi aetatem, iis scilicet temporibus cum et qui Photi et qui Stobaei libros describerent pari excelleret nominum graecorum inscientia¹.

sed cave putes codice Marciano 450 plenum atque sincerum nobis servatum esse nominum numerum atque ordinem. nominum catalogi quam facile librariorum oscitatione turbentur et lacerentur nemo nescit. e. g. in catalogo Argonautarum quem e codice Laurentiano edidit H. Keilius Schol. in Apollonii Argonaut. p. 535 sq. primum duae columnae sed inaequales eae constitutae, deinde sedem mutarunt *Ἰγκλος Θεσίον* et *Παλαμόνιος Ἠγείσιον*, tum nomina nita descripta ut columnarum series confunderentur, qua re denique accidit ut utriusque columnae singula quae in vicinia fuere nomina omitterentur. et sunt in Photi quoque indicibus turbae et lacunae. velut in poetarum littera *E* nunc ultimus est qui sine

¹ spem quam olim de 'apographo Stephani' conceperam mox abiiciendam esse intellexi. nimirum in editionibus veteribus Stephaniani codicis cum vetere quodam libro collati lectiones ['H. St. 2' insignitae] safferuntur [cf. Hoeschelii not. bibliothecae additas p. 2], quarum cum Marcianis 450 et 451 consensum animadvertit Morelli bibl. manuscr. I p. 315. sed uno loco lectio apographi Stephani [quod nunc asservari inter codices Harleianos n. 5591—3 miror fugisse Fabricium Bibl. Gr. X p. 683 Harl. cf. Catal. of the Harlei. manuscr. III p. 279 cum Morelli l. c.] vel Marciano 450 praestare videtur: Flor. II 829 habet cum Stobaeo *Χαβρίας*, sed *Χαρίας* ceteri codices Photii. unde igitur in Stephaniano *Χαβρίας*? aut e codice Marc. 451 — quod si verum esset non neglegendus esset hic codex — aut a Stephano correctum est e Stobaeo. quod mihi nunc quidem probabilius esse videtur. nam in eodem apographo *Τρόφιμος* quoque recta forma [cf. s. p. 31] correctae est in eam quae nunc in Stobaeo legitur *Τρόφιλος* [cf. etiam *Κρετίας* et *Φιλτίας* ind. II]. Stobaei autem studiosissimum fuisse Henricum Stephanum verba monstrant quae aliam quoque ob causam digna sunt quae adiciantur [v. Virtutum encomia 1573 sub finem praefationis]: 'Collegi autem quas hic leges *γνώμας*, partim ex Stobaeo, partim ex aliis scriptoribus. Verum in Stobaeo plerunque Stobaeum sequutus non sum: id est, quasdam gnomas minime ad ea capita retuli ad quae referri ab ipso videmus: (si modo ipsemet eo retulisse credendus est) quippe quae ad ea minime pertineant. Cuius rei exempla quaedam hoc in opusculo proposui, plura in editione ipsius Stobaei (Deo favente) propositurus' sqq.

dubio primus fuit Euripides: pristinum ordinem num recuperaverim valde dubito. tamen est ubi recuperari possit. tertii indicis initium hoc modo exstat in codicibus

	Ἀριστείδης	cuius primus locus est	Fl. I 173	[Ἀ. ἐν τῷ ἡ' Περσικῶν]
2	Ἀριστοκλῆς		Fl. II 395	[Ἀ. ἐν β' παροδόξων]
	Ἀιλιανός		II c. 31	(Laur. 194)
4	Ἀισχίνης		Ecl. II 99	[μῶν]
	Ἀγάθων		Fl. III 245	[Ἀ. ἐν β' περὶ ποτα-
6	Ἀνακῶν		II c. 31	(Laur. 194) [μῶν]
	Ἀρχέλευος		Fl. III 246	[Ἀ. ἐν α' περὶ ποτα-

duo postremi cum iusto ordine se excipiant priorum quinque loci in primo et altero libro conicias excidisse. et Aristoclis nomen quis non subito referet ad caput *περὶ αἰρέσεων*? tamen cavendum ne praepropere Photi indicibus abutamur. nam qui factum esset ut Aristocles a primo indice secluderetur? contra si lemmata Stobaei quae pinacographo in digerendis nominibus maxime usui fuisse supra probavimus accuratius consideramus quoniam sumpta illa sunt omnia e Plutarchi Parallelis et libello de fluviis elucet Aristidis Aristoclis Agathonis Archelai locos ab illo respici eosdem quos nunc tenemus, sed in indice nomina male cum ceteris commixta esse et singularem olim effecisse ordinem. quid? num temere suspicari videor eadem librorum socordia factum esse ut ante Aristidem omitteretur *Ἀγαθαρχίδης* Fl. I 172 [ἐν δ' Περσικῶν]?

sed num licebit ordinem Photianum mutare, hoc ordine nomina disponere: 3 4 6 *Ἀγαθαρχ.* 1 2 5 7? atque ego cum constet Photium non ipsum confecisse indices sed descripsisse iustam causam non video cur iam ante Photi aetatem ordinem turbatum esse negemus. sed fortasse ordo iam ab ipso pinacographo erat violatus. qui id unum egit ut auctorum Stobaeorum nomina omnia colligeret, nam ordo nominum ut servaretur is qui fuit in Stobaeo sua sponte factum est. sed ita statuo: nostrum cum sit codicis Photiani imaginem quantum quidem fieri possit restaurare indices quoque ita esse tractandos ut is ordo quo singula deinceps nomina a pinacographo sunt enotata indagetur. nam nisi hoc ordine explorato laterculis Photianis sine periculo uti non licebit [cf. ind. II A].

iam iam eo pervenimus ut indices Photi possimus eo quo decet modo recensere. qua quidem in re ita versabimur, ut singulis nominibus adsignemus locum e quo exscripta esse videantur additis ceteris quoque locis ubi e re esse videbitur; adnotemus cuique

ordini et Photi codicum varias lectiones et Stobaei — omissis tamen quae nullius preti sunt minutiis velut innumeris Trincavelli ineptiis — ut inde quae ratio inter hos codicemque Photianum intersit perspicui possit; afferamus denique quidquid ad emendanda sive illustranda nomina aliquid facere videatur.

*quae restant propediem edentur apud F. Strauss librarium
Bonnensem.*

Vita Scriptoris

Natus sum Antonius Fridericus Elter d. V m. Martii a. MDCCCLVIII Rosbachi ad Sigam patre Ludovico matre Sophia e gente Stein. fidei addictus sum catholicae. litterarum elementis atque utriusque linguae initiis domi imbutus inde ab anno h. s. LXX fui inter discipulos progymnasii Siegburgensis, a. LXXIV adii gymnasium imperat. Guilelm. Coloniense egregiaque utebar Guilelmi Schmitz directoris et Matthiae Wollseiffen nunc Crefeldensis disciplina. deinde a. LXXVI autumnum Monasterium me contuli ibique sex menses moratus hanc litterarum sedem Rhenanam petivi cuius per tres annos civis fui. docuerunt me Langen Spicker Stahl Storck Monasterienses, Aufrecht Bernays Buecheler R. Kekulé Maurenbrecher Menzel Meyer Schaefer Vsener Bonnenses. ut exercitationibus interesset epigraphicis Buecheler, palaeographicis Menzel, philosophis et paedagogicis Meyer benignissime concesserunt. seminario historicorum me admisit Schaefer, Buecheleri et Vseneri eximia benevolentia mihi contigit ut philologorum seminarii sodalis essem ordinarius per quattuor semestria, per duo senior. denique non tacenda est summa Bernaysi humanitas qua per biennium assistentis bibliothecae regiae q. d. munere fungi me voluit opumque bibliothecae usum permisit nullis terminis circumscriptum.

quibus viris omnibus gratias ago quas debeo maximas, praecipue vero pio gratoque animo semper mihi colenda erit memoria Buecheleri et Vseneri.

Sententiae controversae

1. Petrarca codicem Ciceronis epistularum ad Atticum ante annum 1345 repperit

2. correctiones codicis Medicei Ciceronis ep. ad Att. maximam partem ex libro manuscripto sumptae sunt codicis Petrarcei similimo

3. Cic. de leg. I 13, 36 legendum est 'et scilicet tua libertas disserendi amissa est; an tu is es qui in disputando non tuum iudicium sequare sed auctoritati aliorum pareas'?

4. Eur. Iph. T. 563 scribendum est *ἔσαι τίς λόγος* [editur *ἔσαι τις λόγος*]

5. Phot. bibl. cod. 124 ab ipso Photio mancus relictus est

6. Vellei. Paterc. II 6 2 scribendum esse conicio 'qui cum summa quiete omnium' sqq.

7. Priscian. VIII p. 370₁ H lego 'in significatione et in incommoditate i. e. inconsonantia elementorum'

8. Herm. Trismeg. ad Ascl. 5 p. 21 Parth. corrigendum esse videtur *ὄψ' ἑαυτοῦ <οἶ> νοεῖται*

9. Stob. III c. 3₁₈ [Eur. fragm. 364 N] v. 13 pro *ἔξει* restituendum est *ἄγει*

10. Schol. ad Iuven. VI 282 pro 'placati' scribo 'pacti'

11. Acr. ad Horat. Sat. I 1₄ corrigo 'gravis annis: figurata locutio pro annosus' [*annos* cod. Ambr.]

Acr. ad Horat. Sat. I 1₅₀ verba codicis *γ* ita explicanda sunt: 'intra naturae fines vivit is qui tantum est quantum' sqq.

Porphyr. ad Horat. Sat. I 1₃₇ sic fere refingenda esse videntur: 'sapiens absolute dicitur. est enim nomen, non participium, ut si diceret, quia ante quaesitis utitur illis sapiens est'. 'sapiens' autem, non 'paciens' in Horatio legendum

12. in synalophae usu singulare enitet poetarum Latinorum artificium
